

60

let EXOD

Slovo předsedy školských odborů

Stejně jako můj předchůdce Ing. Jaroslav Rössler před deseti lety uvedl sborník vzpomínek a komentářů vydaný k 50. výročí činnosti EXOD, i já bych rád dnes uvedl sborník nových, vydávaný k jeho již neuvěřitelným 60 letům trvání. Je dobrým zvykem při tak významné události, jakou šedesáté narozeniny bezesporu jsou, bilancovat a hodnotit, poděkovat, ale také popřát do let dalších.

A tak na začátek opravdu trochu bilancování – za posledních 10 let bylo zorganizováno v průměru 57 celostátních základen EXOD ročně, tedy celkem to už bude za těch 60 let téměř 3500 základen, kterých se zúčastnilo více než 150 tisíc účastníků. Jistě by se jednalo o úctyhodná čísla i pro některou z profesionálních cestovních kanceláří, zatímco náš EXOD zajišťují a organizují „pouze“ členové a funkcionáři našeho odborového svazu. Většina z nich

tak činí bez nároků na finanční odměnu dlouhá léta, a mnozí proto dnes slavi i svá „malá“ pracovní jubilea dvaceti, třiceti i čtyřiceti let ve službách Exodu. Jsem nesmírně hrdý na

to, že se těmito stovkám nadšenců podařilo nejen zachovat, ale i rozvíjet EXOD v duchu základního motto jeho zakladatelů – učitelé sami sobě. Daří se jim ho organizovat nepřetržitě již po šedesát let jako zcela výjimečnou specifickou součást jediného odborového svazu – Českomoravského odborového svazu pracovníků školství. Za to jim všem patří můj dík, můj

obdiv a v neposlední řadě i má velká úcta!

Chci rovněž z tohoto místa, a činím tak velmi rád, konstatovat, že se po celou dobu trvání Exodu, ale zejména za posledních deset let, kdy se s výsledky této činnosti setkávám osobně, jedná o činnost velmi úspěšnou, jak dokumentují hodnocení zasílaná přímo účastníky po ukončení jednotlivých základen. Všechna opakovaně velmi kladně hodnotí bohaté a propracované programy základen, vysokou úroveň vystupování i znalosti vedoucích základen, jejich obětavost, s jakou plní veškerá přání svých „hostů“, milé a vstřícné jednání. Ještě jednou jim za to patří mé poděkování. Upřímně jim děkuji i za to, že takovým způsobem výborně reprezentují náš odborový svaz a široké veřejnosti a v mnoha případech jsou i vzorem nejen pro mladé členy našeho odborového svazu. Poděkování patří i všem těm bezejmen-

ným členům a funkcionářům organizačních jednotek odborového svazu, kteří svou odbornou prací zajišťují zázemí a vlastní hospodářský provoz organizátorů základen a podílejí se tak nemalou měrou na úspěšné realizaci jednotlivých základen.

V neposlední řadě chci upřímně a ze srdce popřát našemu Exodu dalších pěkných a úspěšných šedesát. Chci popřát všem organizátorům a vedoucím základen EXOD mnoho sil, elánu a zdraví do dalších let. Chci jim všem popřát výdrž i to, aby si dokázali najít své nástupce z řad mladé generace a mohli jim předat své zkušenosti, nadšení a lásku k práci, které mnozí zasvětili více jak půl svého života. Přeji jim rovněž, aby se mohli ze svých pokračovatelů těšit a dlouhá léta pak sledovat jejich práci.

František Dobšík
František DOBŠÍK
předseda ČMOS
pracovníků školství

Historie Exodu aneb Jak to začalo...

Kdo, kdy a kde přišel s myšlenkou umožnit učitelům zajímavým a finančně nenáročným způsobem poznávat republiku a podívat se i do zahraničí? Lаконická odpověď – ve třicátých letech 20. století Moravané v brněnském Klubu školství založili Exkursní Odbor, a dali tak vniknout i dnešní zkratce EXOD.

V roce 1927 schválilo předsednictvo tehdejšího Ústředního spolku jednot učitelských v zemi Moravskoslezské návrh zřídit exkurzní odbor pro organizová-

ní zájezdů svých členů doma i v cizině. Účelem těchto zájezdů bylo seznamovat účastníky s kulturními, společenskými, přírodními i technickými zajímavostmi regionů nejen domácích, ale i v různých evropských zemích. Organizací a vedením Exodu byli pověřeni pokrokoví ředitelé brněnských škol Josef Krejčík a Klement Budil, cestováním nadšení učitelé František Mojžíš, Eduard Berka, Rudolf Kolmaš, František Váňa, Antonín Gála, dr. Vladimír Žaloudek, František Kuba a další.

Mezi prvními akcemi v roce 1928 byla návštěva Světové výstavy v Paříži, poznávání přírody a života na Podkarpatské Rusi, seznámení s osobitostí ostravského regionu i s kouzlem blízkých Beskyd. Posledním zájezdem před vypuknutím druhé světové války byla návštěva Sovětského svazu v roce 1938. V době okupace byla činnost Exodu zastavena.

Po osvobození v roce 1945 zahájili brněnští učitelé znovu přípravu pro obnovení exkurzní vzdělávací činnosti. Především to byli Ru-

dolf Kolmaš a Antonín Gála, kteří vedli první vycházku 9. května 1945 na Pálavské vrchy. Další historicky vzpomínanou událostí byl týdenní turistický přechod přes hřebeny Nízkých Tater.

V dalších letech se činnost brněnské skupiny dále rozšiřovala co do počtu zájezdů i množství účastníků, kteří se vesměs pochvalně vyjadřovali o této dobrovolné aktivitě učitelů. Mezi výrazně angažované organizátory patřili brněnští učitelé Antonín Králík, Josef Forentík, Drahomíra Blancová a další.

To vše vedlo k tomu, že se i v jiných regionech začali objevovat aktivní a zanícení učitelé nadšení touto činností. Tato společensky prospěšná činnost nemohla zůstat bez odezvy u ústředních orgánů odborového svazu. Na základě těchto pozitivních zkušeností rozhodl v roce 1953 Ústřední výbor odborového svazu (ÚVOS) pracovníků školství a vědy rozšířit exkurzně vzdělávací činnost do všech krajů republiky. Postupně se této funkce ujímaly základní organizace ve školách, vytvářely se pracovní skupiny, nebo komise EXOD při okresních výborech odborového svazu (OVOS) pracovníků školství a vědy. Současně byla vyslovena myšlenka tehdejšího oddělení kulturně výchovné práce ÚVOS pracovníků školství a vědy zřídit v Praze o prázdninách exkurzně turistickou základnu. Základna byla připravena a uskutečněna v roce 1954. Zúčastnilo se jí více než tři sta českých a slovenských učitelů, zejména z vesnických škol. Předsednictvo ÚVOS pracovníků školství a vědy doporučilo vzhledem k velkému zájmu o základnu krajským výborům uspořádat podobné základny v každém kraji. A tak v roce 1955 bylo uskutečněno prvních deset základen.

Jelikož přibývalo základen, bylo nutné vytvořit při ÚVOS pracovníků školství a vědy „kroužek“ z organizátorů základen a vydat pokyny k jednotnému organizování základen. Kroužek si dal název „EXOD“, čímž navázal na akce brněnských učitelů z předválečné doby. Ti však pořádali tuzemské a zahraniční zájezdy, nejen pouze celostátní základny.

Je na místě připomenout první nadšence a organizátory. Byli to dr. Karel Hanák, pan Hruška, Rudolf Kolmaš, všichni z Brna, pánové Hájek z Prahy, Šourek z Plzně, Josef Tomeš z Liberce, dále Dagmar Patzová z Jilemnice, František Vokál z Nového Města na Moravě, Miloslav Šnyrch z Olomouce, dr. Karel Otto z Nového Jičína a další.

Roku 1956 se uskutečnilo 17 základen v českých zemích, 10 základen na Slovensku, 65 exkurzně turistických zájezdů a pěších putování; některé základny měly i pět turnusů.

ÚVOS pracovníků školství a vědy pověřil krajské výbory odborového svazu (KVOS) úkolem pomáhat vedoucím zájezdů se zajištěním noclehů v kraji. Následujícího roku byla organizace a pořádání základen přenesena do okresů. Byl to důsledek stále vzrůstajícího zájmu účastníků o základny. Mottem se stalo Komenského heslo „Poznej svou vlast“, označení základen z exkurzně turistických se změnilo na vlastivědné. Uskutečnily se i první zahraniční zájezdy do NDR, Polska a Maďarska.

V roce 1958 nastal velký příliv zájemců o organizaci a vedení základen, a tak bylo možné uspořádat 30 základen v českých zemích, 13 na Slovensku a 19 zájezdů. Další rok bylo nutné provést změny dosavadních pokynů, které byly stále interní a určené pouze pro funkcionáře Exodu. Do nich se dostává požadavek pořádat exkurze do továren a JZD, besedy s odbojáři, upevňovat vztahy mezi Čechy a Slováky.

Další změny pokynů přišly roku 1963. V nich se změnila činnost Exodu na exkurzně vzdělávací. Záměrem bylo podpořit vzdělávání, které mělo převažovat nad rekreační stránkou. K dosažení tohoto cíle měla pomoci i dohoda s ministerstvem dopravy o poskytování 50 procentní slevy členům svazu při cestě do místa základny a zpět a s ministerstvem kultury o poskytování volných vstupů do kulturních zařízení (muzea, zámky, výstavy). Dosud měly základny komplexní charakter, proto byla doporučena specializace; a tak vznikly první monotematické základny. Prvními vlašťovkami byly základna pro chemiky v Teplicích, vedl ji J. Vodička, literární Šrámkova Sobotka pod vedením Drahomíry Kyzivátové-Bílkové, literárně historická základna v Ostravě s ve-

doucím Františkem Vokálem a základna „Po stopách Slezských písní P. Bezruče“, již vedl Vlastimil Zlý.

Zájem o EXOD stále rostl, v roce 1966 mimo tuzemské základny a zájezdy bylo vyhlášeno 33 zahraničních zájezdů. Poptávka zájemců převyšovala nabídku až šestkrát! V roce 20. výročí založení Exodu bylo připraveno 59 celostátních základen, některé až s pěti turnusy, 7 tuzemských zájezdů a 25 zahraničních zájezdů. Na zájezdy se přihlásilo neuvěřitelných 7360 účastníků.

Směrnice byly znovu upraveny v 1977 a přinesly další zdokonalení a zvýhodnění exkurzně vzdělávací činnosti. Došlo k podstatným změnám, neboť byly určeny povinnosti a úkoly vedoucího, povinnost pořadatelů vydávat účastníkům základen a zájezdů pod hlavičkou EXOD sylaby, používat jednotné tiskopisy, zlepšily se podmínky pro těsnou spolupráci se školskou správou, využívání FKSP

a volných vstupů do kulturních zařízení. Na základnách se měly podávat informace o práci odborů. Další změna směrnic Exodu nastala v roce 1981; vytvořila se nová forma základen – základny pro rodiče s dětmi, v nichž se počítalo s diferencovaným programem. K 30. výročí Exodu byl vydán místo směrnic soubor dokumentů k exkurzně vzdělávací činnosti s metodickým návodem a harmonogramem činnosti.

V roce 1990 nebylo krátký čas jasné, zda EXOD přežije změny ve společnosti. Díky nadšení vedoucích základen EXOD zůstal. V nových směrnících byl kladen důraz na spojení vzdělávání s rekreací účastníků. V roce 1991 byl vznesen návrh z místa vzniku Exodu Brna, aby z Exodu byla vytvořena společnost s ručením omezeným, jakási školská cestovní kancelář. Práce funkcionářů dosud dobrovolná by se změnila na ziskovou činnost. Tím by byla porušena základní myšlen-

ka – učitelé sami sobě. Bylo otázkou, zda ČMOS pracovníků školství bude dále tuto činnost provádět a podporovat. Zvítězila tradice jak u ČMOS pracovníků školství, tak i u funkcionářů a nadšenců a EXOD i nadále pokračoval jako nezisková činnost dobrovolných funkcionářů.

K významné změně došlo roku 1995; zaregistrování ochranné známky EXOD; je-

jím majitelem je ČMOS pracovníků školství, známka nesmí být zneužita a používána pro jiné akce. Autorský návrh loga EXOD zpracoval původně pro potřeby komise EXOD v Přerově pan Zdeněk Berger z Ostravy. Ochrannou známku zaregistroval Úřad průmyslového vlastnictví dne 16. ledna 1995 pod číslem 193759.

V listopadu 1998 rozhodlo Předsednictvo ČMOS PŠ o cenovém zvýhodnění odborářů snížením účastnického poplatku oproti účastníkům – nečlenům ČMOS PŠ až o 20 procent. V nových směrnicích se změnil cíl činnosti základen – před exkurzně vzdělávací činností dostalo přednost rekreační zaměření programu základny.

Směrnice byly pro činnost Exodu vždy důležité. Byly a stále zůstávají metodickou pomůckou pro organizátory i vedoucí základen. Velké zásluhy na aktualizaci směrnic měl dlouholetý předseda republikového Exodu Josef Vystrčil ze Zlína, dále Lidmila Hrdličková, pak pozdější předseda komise EXOD ČMOS PŠ František Štych a členové této komise, kteří se snaží přizpůsobovat činnost exkurzních základen současným poměrům.

K zásadním změnám znění směrnic došlo v prosinci 2004 v souvislosti s legislativními změnami, následovaly pak drobnější úpravy textu v roce 2007; od této doby zůstává znění směrnic

beze změny včetně platných příloh.

V současné době umožňuje využití moderních technologií oslovit prostřednictvím internetu širokou veřejnost s informacemi jak o vlastní činnosti EXOD, tak i s nabídkou základen, lze dát k dispozici příslušné kontakty, směrnice, tiskopisy, metodická doporučení a v neposlední řadě i informace a sdělení komise EXOD ČMOS pracovníků školství.

Tedy časy se mění, co však stále zůstává a trvá a nemění se po celou dobu existence Exodu, je charakter této činnosti v duchu základní původní myšlenky: Učitelé učitelům!

Jan BERAN
předseda komise EXOD

EZ – Polička aneb Vzpomínka na první roky

V roce 1965 jsem se poprvé setkala s vedoucími základen EXOD Východočeského kraje na jejich aktivitě v Pardubicích (Jilemnice, Trutnov, Sobotka, Pardubice, Nové Město nad Metují, Litomyšl, Havlíčkův Brod, Ledec nad Sázavou, paní a pánové: Dušková, Kubík, Kizivátová-Bílková, Filipi a Moravcová,

Dymák a Vokál, Pštrossová, Merenus, Doubek). Všichni mě mile překvapili svým nadšením z organizování exkurzně vzdělávacích základen EXOD.

S přítomnou kolegyní Zdenkou, která v té době již několik základen jako účastník absolvovala, jsme se rozhodly, že základnu v Poličce

uskutečníme také. Bude to základna pro mladé učitele, zaměřená na pěší turistiku, a to „puťák“. Noclehy jsme vybraly v Poličce, Nových Hradech, Svatce, Novém Městě na Moravě, Žďaru nad Sázavou, Medlově. S batohy na zádech jsme všichni putovali Vysočinou. Hlavní organizační záležitosti spočívaly na Zdence, já

chodila vzadu a „lektorořila“. Přestože to byla nejlevnější základna, třetím rokem se přihlásilo málo zájemců, a tak jsme se rozhodly, že základnu nebudeme specifikovat pro mladé učitele, nebude to „puťák“, ale objednáme autobus a množství denních kilometrů zkrátíme. Získaly jsme skvělého lektora v oblasti literatury, pana profesora Kamelského z Prahy. Nezapomenutelné byly zážitky přednesu poezie básníků Vysočiny. Atmosféra základny, která končila 5. srpna 1968, byla poznamenána politickou situací i přijetím skupiny účastníků, kteří se navzájem znali. A tak pro nepřiměřené chování některých nám ubytování v Poličce následující dva roky nebylo poskytnuto. Protože jsem na vedení základny zůstala sama, rozhodla jsem se pro hvězdovitě pěší putování Vysočinou a údolím Svatky s východiskem z Poličky. Přijímáno bylo jen kolem 20 účastníků, pěší trasy v délce kolem 25 km. Doprava byla kombinována vlakem a linkovými autobusy. Dodatečně se podivuji své odvaze pro organizační náročnost i víru ve fyzickou zdatnost účastníků, aby vše zdárně a v časovém limitu absolvovali.

Božena ŠIFNEROVÁ

Homo exodus

Potkali jsme se někdy před patnácti lety, náhodou, letmo, dalo by se říct, že jsme se navzájem vzali na vědomí. Nikdy bych si v té chvíli nepomyslela, že se s ním budu setkávat po řadu let, že v něm najdu člověka tak blízkého, jako by patřil již dávno do mé vlastní rodiny.

způsobit jakýmkoli podmínkám téměř okamžitě a dokáže kupodivu přežít i ve velmi špatných podmínkách, na rozdíl od jiných druhů. Na druhé straně se dokáže velmi rychle adaptovat i v prostředí velkoměsta, nejraději vyhledává místa turisticky atraktivní, kde se potkávají

ské vrchy, Jeseníky), ale vydali se i na území sousedního Slovenska a daří se jim velmi dobře ve Vysokých i Nízkých Tatrách, Malé Fatře a Slovenském ráji. Ti teplomilnější vytvořili své kolonie v Posázaví a v okolí Hořovic, někteří jedinci pronikli dokonce až do Prahy, jiní pokračovali dále

hledaného druhu homo exodus vypráví a vypráví, usmívá se, potřásá hlavou a rukama, stále někam ukazuje a trpělivě vysvětluje, někdy i zpívá, vždycky se ale pohybuje z místa na místo, dopředu, a nikdy dozadu, nahoru a dolů, do kopce a z kopce, nejraději a nejvíce pěšky, někdy

Znáte ten pocit, když někoho potkáte, on vás zaujme a vám to nedá, snažíte se zjistit, kdo to je, co dělá a kde byste ho zase mohli potkat a blíže se s ním seznámit. Ne vždy se to podaří. Já měla to štěstí, že jsem hned od počátku věděla, o koho se jedná – homo exodus – člověk přátelský, milý, veselý, vtipný, vzdělaný, fyzicky zdatný a hlavně společenský. Nejraději žije v menších skupinkách uprostřed panenské přírody, je otužilý, v dobré kondici, umí se v přírodě rychle orientovat a dokáže se při-

velké skupiny lidských nadšenců, a ve stínu dávných věků si dokáží celé hodiny povídat o tom, co viděli a co ještě uvidí.

Jak jsem se později dozvěděla, před více než šedesáti lety žil homo exodus na území Moravy v okolí Brna ve velmi malém počtu, ale s postupem let se množil a migroval po celém území České republiky. Někteří zvláště otužilí jedinci osídlili trvale nejen české horské masivy (Krkonoše, Šumavu, Lužické hory, Orlické hory, Český ráj, Česko-saské Švýcarsko, Hostýn-

k jihu a usadili se v okolí Písku, Českých Budějovic a Českého Krumlova. Na západě Čech vytvořila menší skupina osady na Chodsku a Plzeňsku a trvale již homo exodus žije i na Chebsku. Mezi jeho oblíbená místa patří rovněž Moravský kras, Jevíčko, Pálava a Břeclavsko. Nedávno se zástupci homo exodus objevili dokonce i v Brně a na Olomoucku.

Pokud je někde zejména o letních prázdninách potkáte, poznáte je velmi dobře. Uprostřed shluku mužů, žen a dětí různého věku zástupce

jede autobusem a vlakem, na kole, anebo dokonce pluje lodí. Je zdrojem poznání, zába- vy a hlavně dobré nálady. Nebojte se a klidně se zastavte, oslovte ho a dejte se s ním do řeči; nebudete litovat, nezdržíte se zbytečně a bez užitku, najdete nové přátele, získáte nové vědomosti, poznáte nová místa a zažijete něco, na co budete opravdu dlouho a rádi vzpomínat.

Věřte nebo ne, mně se to přihodilo a již celých patnáct let setkání s homo exodem nelituji!

Eva ŠAŠKOVÁ

EZ – Pálava

Jihovýchodní cíp naší republiky orámovaný řekami Moravou a Dyjí láká bohatou historií sahající až do doby lovců mamutů a Velké Moravy, uměle vytvořenou krajinou Lednicko-valtického areálu zapsanou v seznamu památek UNESCO s romantickými stavbami, kterým dominují zámky ve Valticích a Lednici. Zaujme i malebným pohraničním městečkem Mikulovem, přírodními krásami středomořské flóry a fauny vápencových Pavlov-

ských vrchů, rázovitým folklórem Podluží s množstvím sadů, vinic a vinných sklípků, které přímo vybízejí k posezení a ochutnávání výborných moravských vín. Atraktivní je také výlet do Vídně s poznáváním rakouské metropole i zastávka na místě památníku bitvy na Moravském poli, kde roku 1278 padl Přemysl Otakar II. Tak to je stručně řečeno celostátní základna EXOD v Pálavě.

Za dvanáct let existence základny navštívilo jejím pro-

střednictvím tento turisticky atraktivní region na 550 spokojených odborářů, pedagogických pracovníků a jejich rodinných příslušníků z celých Čech, ale poslední dobou i ze Slovenska.

Protože teplé a suché klima spolu s reliéfem krajiny nabízejí bližší poznávání pěšky nebo na kole, rozhodl jsem se v roce 2000 založit základnu EXOD v Břeclavi, přirozeném centru regionu Podluží. Základna má sídlo v domově mládeže místní SPŠ. Domá-

cí odboráře pak také zaujala myšlenka organizování základny a s mou pomocí zde vznikla již v roce 2003 nová základna s názvem Břeclavskem a Dolním Rakouskem, která má dodnes dva turnusy, a to s pěším a cykloturistickým programem.

Věřím, že přes nárůst cen za služby a dopravu, přes úbytek odborářů a malý zájem zvláště mladých učitelů, se obě nejjižnější EZ v Břeclavi udrží ještě několik let.

Jiří MICHAL

EZ – Novoborsko-přírodní krásy Lužických hor

J sme tu již 15 let – na něco hodně, na něco málo. Lidé se zde vystřídalo dost a za tu poměrně ne dlouhou dobu trvání se někteří účastníci objevili znovu.

Co vlastně způsobilo, že se naše základna rozjela? Jezdila jsem dost často na různé základny sama i s rodinou a nikdy jsem si neodpustila „propagovat“ i krásu našich Lužických hor. „A proč tam neděláš základnu? To bys přece zvládla, znáš to tam. Vymysli něco a my přijedeme.“ To byla asi slova, o kterých jsem začala přemýšlet, a řekla si – Proč ne. To nemůže být nic těžkého, mám to tu prochozené, tak o co jde. No, prochozené LH sice mám, ale co je všechno ještě potřeba kolem, to jsem netušila.

Nakonec se podařilo a v červenci 1999 se konal první turnus naší základny. Lidé se sešli příjemní, z různých koutů republiky, a všem se tu líbilo. A tak jsme se brzy zbavily s kolegyní první trémy a nervozity. Problémy se pochopitelně objevily také, a to hlavně s ubytováním. První náš útulek byl poměrně brzy zrušen a nám zůstal ve městě jen domov mládeže místního učňovského střediska. Tady už to nebylo zdaleka tak pěkné, čisté a vstřícné prostředí. Po dvou pobytech jsme to vzdali, nebylo to ono. Sťahovali jsme se do Sloupu v Čechách – romantika v budově přímo pod hradem, to byla paráda! Ale změnil se majitel a změnily se i jeho požadavky a podmínky, a tak nakonec jsme našli uby-

tování v ZŠ U Lesa v Novém Boru. Je sice o něco dražší, ale zase se vším komfortem a jen pro nás.

Mezi místa, která mají největší úspěch a nejvíce se líbí, patří určitě Sloupský skalní hrad, Varhany, které však hodně lidí zná jen z učebnice a pochopitelně z Pyšné princezny. Také symbol Nového Boru hora Klíč a krásný výhled z ní všechny nadchne. Na našich výletech je nejhezčí asi to, že nikdy nevyvrážíme jen za jedním cílem. Třeba cestou na Luž (nejvyšší vrchol) jdeme kolem Sirného pramene, zpět přes Ledovou jeskyni a přehradu Naději. A ve Sloupu není jen hrad, ale Samuelova jeskyně, skalní vyhlídka a ještě zvládneme nedaleký Modlivý důl ve Svojkově.

Také cestou na Jedlovou, kde nás čeká příjemná hospůdka a kamenná rozhledna, zdoláme Křížovou cestu a zpět zříceninu Tolštejn. Prostě, ať se vydáme na kteroukoliv stranu, vždy máme, kde se zastavit a co obdivovat. Varhany srovnáváme se Zlatým vrchem, podobnou skálu vidíme i na Dutém kameni, což je evropská rarita. A tak bych mohla jmenovat dál a dál.

Během výletů se poznáme, zažijeme veselé příhody, navážeme nová přátelství. Jsou lidé, s kterými si stále píšeme, navštěvujeme se. Nejednou se stalo, že někdo z „exodáků“ přiznal, že si naši základnu vybral více méně z nouze, protože se na tu vyvolenou nedostal, a po jejím absolvování se musí Lužickým horám omluvit, protože vůbec netušil, jak je tu krásně. A to nás pochopitelně těší a dodává chuť do dalších akcí.

Také moje „spoluvědoucí“ se mění. Začínala jsem s dcerou, která mi stále dělá „papírování“, a s kamarádkou Marcelou, pak s Evou a nakonec s Miladou. Často se stalo, že v kritických situacích byla zapojena celá rodina. Dokonce na prvních turnusech mne provázel i můj tatínek, kterému v té době bylo už přes 80 let a který mě vlastně naučil mít přírodu rád. Za to a mnoho jiných věcí mu patří můj dík!

Hana MACELOVÁ

Základny EXOD na východní Moravě

Po rozdělení Československa se z východní Moravy stalo pohraničí Česka, pro mnohé obyvatele Čech kraj neznámý. Ale když se řekne Slovácko, Valašsko, Haná, už se jim vybaví slivovice, vínečko, cimbállovka, Radhošť, k tomu si přidají kulturní památky, jako je Buchlov, Velehrad, Kroměříž, rožnovský skanzen, Baťův Zlín a další a další. Tím vším je tento

Beskyd se rozměnil. Výsledkem byl nedostatek přihlášených na základny a jejich rušení. Od té doby je na mapě Exodů prázdné místo.

Luhačovice jsou nejen známé lázně, ale také místo s dlouholetou tradicí Exodů. Již v samých počátcích exkurzních základen v předválečné době sem směřovaly výpravy učitelů, v poválečné době je dokladována vlastivěd-

likaleté přestávce se Luhačovice opět dostaly na seznam základen, a to díky Ivo Máčelovi z Jedovnice, který tu dělá základnu s přitažlivým názvem „Súchovská republika se sídlem v Luhačovicích“, předtím začínal ve Strání na moravsko-slovenském pomezí.

Město Vizovice, proslavené firmou Rudolf Jelínek, proslavili mezi základnami Exodu manželé Žabkovi. Základna zde byla od roku 1993 po více než desetiletí, pokračovala v tradici zlínských základen, zaměřovala se především na zájezdy do širokého okolí.

Od roku 1973 je v činnosti základna v kraji pod Hostýnem. U jejího zrodu stál pan ředitel Josef Barbořík, který sice nebyl organizátor základny, ale jako skvělý vypravěč a znalec osobností a událostí přibližoval účastníkům tato místa. Vedení základny po stránce organizační a průvodcovství na trasách po horách měli kolegové Otto Prošek a Zdeněk Doležal, později na ně plynule navázali Jan Maťa a Vojtěch Zicháček. Východiskem bývala Bystřice pod Hostýnem. V roce 1990 se základna neuskutečnila a další rok si vzali na svá bedra organizaci Eva Zavadilová a Karel Zahradník. Východiskem pro převážně turistické vycházky se stala chata Slovan na Tesáku uprostřed Hostýnských vrchů. Ještě jednou se stala

Bystřice pod Hostýnem centrem Exodu, a sice cykloturistického s názvem Na rozhraní Valašska a Hané, v letech 2003 – 2006 byli vedoucím Ota Kuczman a Karel Zahradník.

Plných osmnáct let (1974 – 1991) mohli zájemci přijíždět na EXOD do Rožnova pod Radhoštěm. Z pověření tehdejšího KVOS v Ostravě pořádala základnu rožnovská průmyslovka, ale veškerá tíha práce ležela na bedrech kolegyně Evy Havranové, které vydatně pomáhal její manžel.

Centrem dění byl v krátkém období také Uherský Brod, základna nesla název Kraj J. A. Komenského a vedoucím byla kolegyně Jarmila Pešová. Do Zlínského kraje směřovaly trasy EZ Lipník nad Bečvou, současně ti organizátoři pořádali další základny v Beskydech. Na tomto místě se sluší připomenout dlouholetého vedoucího lipnické základny Aloise Volfa. Pro učitele – výtvarníky se stala jednou základnou Kroměříž (1995), a nebýt povodní v roce 1997 bylo by jí i Staré Město u Uherského Hradiště. Tyto „výtvarnické základny“ na různých místech naší vlasti pořádal kolega Libor Svoboda.

Věřím, že dříve nebo později se exkurzními základnami pokryjí i dosud nevyužitá část Zlínského kraje na východě Moravy.

Karel ZAHRADNÍK

kraj bohatý a přitažlivý, přitažlivý i pro učitele. Proto EXOD v nynějším Zlínském kraji připravuje po mnoho let zajímavé pobyty.

U počátku základen a učitelského putování stáli tehdy gottwaldovští, nyníější zlínské učitelé. Za všechny chci jmenovat kolegy Jančaříka, Moudrého a Valentu, kolegyni Hefkovou a manžele Josífkovy. Z tehdejšího Gottwaldova vyjžděli za poznáváním do širokého okolí.

Průkopníkem Exodu na Valašsku se stal pan učitel Ladislav Seidl z Hovězího, který založil a dlouho vedl základnu ve Vsetíně, později východiště přesunul na kopec Soláň a nakonec do Velkých Karlovic. To vše od roku 1959 až do svého skonu v roce 1994. Pomocníky a následovníky mu byli přátelé Jan Kostelník a Jan Maisner. Když v devadesátých letech začaly na Bečvách působit další základny organizované kolegyněmi Alenou Mikešovou a Alenou Dohnalovou z Přerovska, zájem účastníků o poznávání

ná základna organizovaná roku 1952 brněnskými učiteli. O dva roky později se zde zrodila díky nadšení místního učitele Adolfa Kašpara základna, která vydržela do roku 1999. Pod vedením dalších obětavců Bronislava Vlčka, manželů Josífkových, později Miloše Valy ve spolupráci s Jiřím Holubem a Zdeňkou Vlčkovou si vydobyla čestné místo mezi základnami. Po něko-

EZ – Praha

EXOD Praha 5 je vlastně jakýsi pracovní název pro soubor tří pražských základn: EZ – Praha kulturní i turistická (19. ročník), EZ-Velikonoce, Praha a divadla (12. ročník) a EZ – Kultura v podzemní Praze (16. ročník), které původně před lety vznikaly při Oblastní radě ČMOS PŠ v Praze 5, později se stala jejich organizátorem Krajská rada ČMOS PŠ v Praze a od roku 2012 je jejich novým organizátorem ZO VP při ČMOS PŠ v Praze 3. Na tomto místě je třeba ještě doplnit, že od téhož roku přibýly do tohoto souboru po zrušení Oblastní rady v Praze ještě dvě základny – EZ – Skvosty staré Prahy s vedoucí paní Dagmar Zderadičkovou a EZ – Malá Fatra – chata Na Grúni s vedoucí paní Janou Urbancovou.

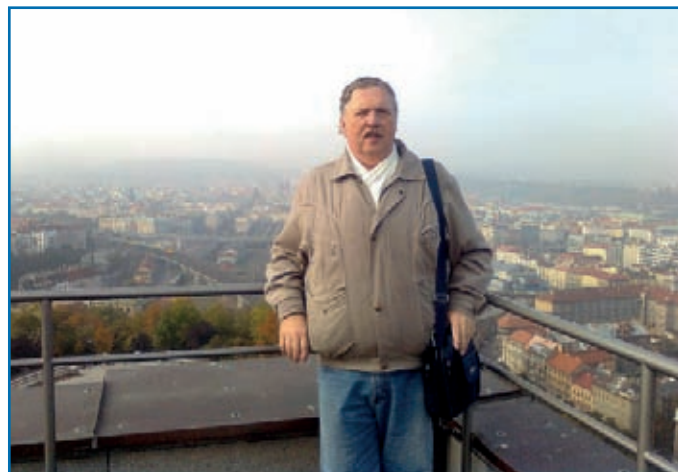

Nejstarší základna, která již v příštím roce oslaví neuvěřitelných 20 let, patřila hned od počátku k těm nejnavštěvovanějším základnám každého ročníku, neboť mapovala bohaté kulturní památky Prahy s průvodci zapálenými pro věc, kteří se snažili programy připravovat tak, aby účastníci poznávali především místa, kam se obyčejný turista nikdy nedostane. A že se jim to dařilo, svědčí děkovné zápisy v knize zážitků, kterou vedoucí a otec základny Petr Honzák pečlivě vede. Aktivně mu po celou dobu trvání základny stáli po boku lektori a průvodci z řad učitelů a členů svazu: Bednářová Zdenka, Černohorská Eva, Drtinová Jana, Kábrt Bohuslav, Kautská Zora (†61), Nevyjelová Jindřiška, Nováková Dana, Pelzbauerová Věra, Predmerská Želmíra, Stádníková Hana, Vilhelmová Tereza, Volfová Nataša, Vrbatová Emilie.

V roce 1998 se zrodil nápad pořádat základnu v období podzimních prázdnin a využít potenciálu všech pražských divadel (tehdy ještě za relativně dostupnější vstupné než dnes) a přiblížit návštěvníkům Prahu i z tohoto úhlu. Věc se podařila a tato základna se stala nejnavštěvovanější základnou.

V roce 2002 přišla paní učitelka Z. Kautská s myšlenkou pozvat do Prahy učitele na velikonoční dění, umožnit jim nejenom návštěvu památek, ale i nadýchat se té krásné atmosféry jarního pobytu v hlavním městě Praze. A tak vznikla další vel-

mi úspěšná základna – do roku 2008 s názvem Velikonoce v Praze, od roku 2009 je používán současný název Velikonoce, divadla a Praha. V průběhu doby bylo přidáváno do programu vybrané divadelní představení, vše to pro velký

zájem o divadla vyústilo v podobnou strukturu jako o podzimních prázdninách. Tedy dnes návštěvníkům velikonočního pobytu můžeme nabídnout nejen velikonoční zážitky, ale i představení pražských divadel.

Už jen stručně k programu – naše základny obsahují (letní i podzimní) vždy tematický autobusový zájezd mimo Prahu, například jmenujme Karlštejn, Lány, sklárny v Nižboru, skanzen v Přerově nad Labem, Kokořín, Nelahozeves, Žebrák, Točnick, Mělník, Blaník, Okoř a mnoho dalších míst. Také jsme často jezdili za našimi osobnostmi v cyklu Po stopách našich velikánů a navštívili jsme tak Hluboš (T. G. Masaryk), Vysokou u Příbrami (A. Dvo-

řák), Strž (K. Čapek, Olga Schneipflugová, F. Peroutka), Křečovice (J. Suk), Buštěhrad (Ota Pavel) a další.

Z dalších památek a zajímavých objektů připomeňme alespoň několik: již neexistující Galerii křížovníků,

kde je dnes instalováno Muzeum Karlova Mostu, Rudolfovu štolu pod Letnou, unikátní technickou památku zpřístupněnou jen několik měsíců, Porthaimku a její historii včetně Klasik Rádia, Břevnovský klášter, památník J. Zeyera v Liboci. Téměř 17 let jsme chodili po pražských usedlostech a zavítali na Bertramku, obnovený národní památník na Vítkově, také jsme prošli Jelení příkop, pochopitelně jsme nikdy nevynechali klenot Pražský hrad atd.

Velkou oblibu si získaly i naše pohledy na Prahu z různých míst – z Petřínské rozhledny, z Žižkovské rozhledny, ale i od štítů kostela v Emauzech. Úspěch má vždy i plavba po Vltavě na lodi Vodouch s prohlídkou pražských Benátek.

Asi nelze opomenout i příležitostné návštěvy Senátu České republiky, unikátní výstavu Karel IV. – císař z boží milosti – v roce 2006 či prohlídku sídla vlády v Koloďích v roce 2000 nebo i památku zřídka veřejnosti přístupnou, kterou je Kostel sv. Gabriela – unikátní památka beuronského umění – a kostel Sacre Coeur (kostel Nejsvětějšího Srdce Ježíšova).

Petr HONZÁK

EZ – Krnov a okolí

Celostátní základna EXOD Krnov a okolí je organizována Základní organizací ČMOS PŠ při ZŠ Dvořákův okruh 2, Krnov, vedením byla pověřena Jarmila Němcová. V roce 2012 proběhl již sedmáctý ročník základny; za tu dobu prošlo základnou na 650 účastníků z České republiky, ale často i ze Slovenska.

V prvních letech existence základny se programu a lektorské činnosti ujal Jiří Michal z Olomouce, po něm pak pokračoval kolega Vladimír Blucha a již desátým rokem účastníky provází slovem, znalostí regionu i písničkou Zdeněk Welna. Naše krásné město a okolí poznají účastníci nejlépe z radniční věže, kde jsou přijati starostou. Celo-

denní výlety směřují za krásami Jeseníků, jako jsou Praděd, Karlova Studánka, Rejvíz, lázně Jeseník, přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně. Navštívíme také Velké Losiny, Opavu a příhraniční města v Polsku. Závěr týdne patří tradičně zámku v Linhartověch se stálou expozicí keramiky Jana Kutálka.

Jarmila NĚMCOVÁ

EXOD 2013

60. ROČNÍK EXKURZNÍCH ZÁKLADEN A ZÁJEZDŮ

Akce EXOD

- ☑ Organizují je organizační jednotky ČMOS pracovníků školství, akce vedou členové Českomoravského odborového svazu pracovníků školství.
- ☑ Jsou určeny členům ČMOS pracovníků školství a jejich rodinným příslušníkům. Na doplnění kapacity akce lze přijmout přihlášku i od dalších zájemců z řad nečlenů ČMOS pracovníků školství, přednostně od pedagogických pracovníků a pracovníků školství.

SEZNAM ZÁKLADEN

1. PRAHA KULTURNÍ I TURISTICKÁ

Program:

Základna zaměřená na poznávání a návštěvu historických a kulturních památek Prahy. Zpestření akcí projíždkou lodí po „Pražských Benátkách“ s odborným výkladem (palácové zahrady, vltavské nábřeží s bývalou celnicí na Výtoni, Vyšehrad, dendrologická zahrada v Průhoních, přírodní rezervace Šárka a další).

Organizátor: ZO VP ČMOS PŠ Praha 3

Přihlášky:

Mgr. Petr Honzák, Mikšovského 6/976, 158 00 Praha 5–Košíře

E-mail: exodpraha5.hop@seznam.cz a www.exodpraha5.chytry.cz.

2. VELIKONOCE, DIVADLA A PRAHA 2013

Program:

12. ročník základny je orientován na návštěvu divadelních představení (každý večer kulturní zážitek). Vycházky velikonoční Prahou v oblasti Starého a Nového Města pražského. Návštěva uměleckých stavebních děl (stará pražská tržiště, beuronské umění v Praze, pražské pasáže v oblasti Václavského náměstí, prohlídka paláce Lucerna).

Organizátor: ZO VP ČMOS PŠ Praha 3

Přihlášky:

Nutné odeslat nejpozději do 28. února 2013, aby mohly být včas zajištěny vstupenky do divadel. Mgr. Petr Honzák, Mikšovského 6/976, 158 00 Praha 5–Košíře

E-mail: exodpraha5.hop@seznam.cz a www.exodpraha5.chytry.cz.

3. KULTURA V PODZIMNÍ PRAZE

Program:

Divadelní základnu zpestří náplň programu polodenními vycházkami nejen v historické části podzimní Prahy, ale také návštěvou muzeí a galerií (Stromovka, Ekomuzeum v Bubenči, Břevnovský klášter, dílo Alfonse Muchy v jeho muzeu a ve Veletřním paláci, malostranské paláce a další).

Organizátor: ZO VP ČMOS PŠ Praha 3

Přihlášky:

Mgr. Petr Honzák, Mikšovského 6/976, 158 00 Praha 5–Košíře

E-mail: exodpraha5.hop@seznam.cz a www.exodpraha5.chytry.cz.

4. SKVOSTY STARÉ PRAHY

Program:

Královskou cestou za nejkrásnějšími skvosty staré Prahy. Historické centrum města, Strahovský klášter, Židovské město. Program lze po

dohodě s účastníky upravit.

Organizátor: ZO VP ČMOS PŠ Praha 3

Přihlášky:

Dagmar Zderadičková, Počernická 86, 108 00 Praha 10, mobil 721 283 527

5. POSÁZAVÍ A PODBLANICKO

Program:

Blaník, Louňovice, Kondrac, Vlašim, Vrchotovy Janovice (Sidonie Nádherná), Vojenské historické muzeum Lešany, zámek Jablonná, Týnec nad Sázavou (rotunda a muzeum), Hrušice, Český Šternberk, Sázava (klášter), Benešov, Konopiště (zámek a zámecký areál).

Organizátor: OR ČMOS PŠ v Benešově

Přihlášky:

OROS PŠ Nová pražská 2143, 256 01 Benešov, tel. 317 723 812 a 605 106 460

6. HRADY A ZÁMKY V OKOLÍ HOŘOVIC

Program:

Podbrdská základna za poznáním hradů a zámků doplněná návštěvou zajímavostí kraje. Čtyři autobusové zájezdy do okolí. Hradý Točnick, Žebrák, Karlštejn (kaple sv. Kříže), zámky Hořovice, Zbiroh, Dobříš, funkční hamr v Dobříš, Komárov – muzeum umělecké litiny, hornický kostelík v Mrtníku, Strž – muzeum K. Čapka. Beseda s kastelány hradu Točnick a zámku Hořovic.

vice, beseda o básnících Václavu Hraběti a Ivanu Slavíkovi.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ ZŠ Jevíčko

Přihlášky:

Mgr. Pavla Ziková, U Cihelny 655, 569 43 Jevíčko, e-mail: exody@seznam.cz, tel. 777 304 545

7. K BUDĚJICŮM CESTA – ČESKÉ BUDĚJOVICE A OKOLÍ

Základna je vhodná pro rodiče s dětmi do 10 let

Program:

Putování po Českobudějovicku – zámek Kratochvíle, Hlašovice (selské baroko), Netolice, České Budějovice, Hluboká nad Vltavou (lovecký zámek, ZOO, případně zámek), Český Krumlov s návštěvou otáčivého hlediště – komedie Ženy Jindřicha VIII (v ceně je vstupenka v hodnotě 550 Kč), Třeboň (lázeňské město se spoustou rybníků, v ceně i návštěva pivovaru), hora Klef (rozhledna a observatoř). Program pro děti zajištěn.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ Gymnázium J. V. Jirsíka, České Budějovice

Přihlášky:

Romana Klímová, Fr. Ondříčka 16, 370 11 České Budějovice, e-mail: romanakl@volny.cz

8. ČESKÉ BUDĚJOVICE – JIŽNÍ ČECHY

Program:

Poznávání přírody Budějovicka, Českokrumlovská, Doudlebska a Novohradská. Historie a současnost jižních Čech. Výjezdy do Rakouska (Gmunden, Hallstadt, Gosau a Linec) a do SRN (Passau). České Budějovice – pamětihodnosti, exkurze pivovar, JETE Temelín, Český Krumlov – zámek, město, Hluboká nad Vltavou – zámek, nebo Alšova galerie, Trocnov, Buškův hamr, pevnost Žumberk, zámek Rožmberk, Vyšší Brod – klášter a poštovní muzeum, Terčino údolí u Nových Hradů, Vrbenské rybníky.

Organizátor: OR ČMOS PŠ v Bruntále

Přihlášky:

Mgr. Josef Dolek, Mikulášská 30, 794 01 Krnov, tel. 728 999 517, e-mail: j.dolek@centrum.cz

9. PÍSEK

Program:

Písek – město a okolí, Zvíkov, Orlik, Vodňany, Lomec, Bavorov, Husinec, Prachatic, Kratochvíle, Příbram – Svatá hora, Sušice, Rabí, Šumava – Povýří, Kašperské Hory, Chrást atd. Zájezdy autobusem s možností kratších vycházek nenáročným terénem v některých dnech. Kdo nepůjde pěšky, dojede vše autobusem.

Organizátor: OR ČMOS PŠ v Písku

Přihlášky:

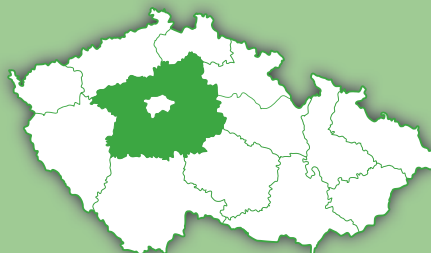
Mgr. Marie Sychrovská, 17. listopadu 2595, 397 01 Písek, tel. 382 215 084, mobil 736 744 017

Víte, že...

- Na konci 20. stol. dosahovala rozloha Prahy 498 km² a žilo zde na 1 190 000 osob?
- Historické jádro Prahy je největší památkovou rezervací v republice a na seznamu UNESCO je zapsáno několik tisíc chráněných objektů?
- Historie Prahy se začíná psát okolo roku 880, kdy první doložitelný kníže Bořivoj zakládá hradiště, které je přes tisíc sto let dodnes sídlem hlavy Českého státu?
- Náš největší chrám je zasvěcen sv. Vítu, Václavovi a Vojtěchovi, byl založen v 9. stol. a dokončen na den sv. Václava roku 1299, jeho obrovský zvon Zikmund je dvacátý druhý největší zvon na světě?
- V pražském židovském městě se dochovalo 6 synagog?
- Ve Zbirohu, který je rodištěm J. V. Sládka, tvořil na zdejším zámku secesní malíř Alfons Mucha svou Slovanskou epopej, kterou věnoval hlavnímu městu Praze?
- Velký Blaník měřící 638 m a jeho Rytířské skály jsou opředeny řadou pověstí, místem táborů lidu a odtud pochází i jeden základní kámen ze stavby Národního divadla?

- Zámek Konopiště Ferdinanda d'Este skrývá až 300 000 loveckých trofejí, 6 000 kusů zbraní a 1 500 exponátů tzv. svatojiřského kultu?
- V roce 1832 byla v Rakovníku založena první reálka v Čechách, kde vyučoval historik a spisovatel Zikmund Winter?
- Kutnohorský nejbohatší stříbrný důl Osel ve 14. století vynášel ročně až 400 kg čistého stříbra?

Praha a Středočeský kraj

Seznam základů EXOD

1. Praha kulturní a turistická
2. Skvosty staré Praha
3. Velikonoční a Podzimní Praha
4. Podblanicko a Posázaví
5. Rakovník
6. Hrady a zámky v okolí Hořovic

Vědomostní kvíz

1. Český kras najdeme ve vápencové oblasti v okolí města:
a) Jičína b) Příbrami c) Berouna
2. Zámek v Dobříši sloužil v době totality jako:
a) domov spisovatelů b) domov důchodců c) vojenský objekt
3. Hvězdář císaře Rudolfa II. Tycho de Brahe je pohřben v pražském chrámu:
a) sv. Víta na Hradčanech b) sv. Mikuláše na Malé Straně c) staroměstském Týnském chrámu
4. V Jabkenické myslivně u Nymburka žil a tvořil hudební skladatel:
a) Antonín Dvořák b) Bedřich Smetana c) Josef Suk
5. Rodný dům Josefa Jungmanna můžeme navštívit v:
a) Rakovníku b) Hudlicích c) Hrusicích
6. Středočeská městečka Divišov a Týnec nad Sázavou spojuje výroba:
a) motocyklů Jawa b) zbraní a střeliva c) soustruhů a frézek

Správné odpovědi: 1c, 2a, 3c, 4b, 5b, 6a

10. PÍSECKO

Základna pro turisty

Program:

Poznávání přírodních a historických krás a zajímavostí Písecka formou pěších výletů v mírně zvlněné krajině v okolí Písku. Trasy kolem 10 km denně, delší či kratší varianty po dohodě s účastníky.

Organizátor: OR ČMOS PŠ v Písku

Přihlášky:

Mgr. Marie Sychrovská, 17. listopadu 2595, 397 01 Písek, tel. 382 215 084, mobil 736 744 017

11. VLTAVA – PO VODĚ Z VYŠŠÍHO BRODU DO BORŠOVA

Nová základna

Program:

Splutí řeky Vltavy z Vyššího Brodu do Boršova na nafukovacích dvoumístných kánoích typu Pálava. Trasa Vyšší Brod – Rožmberk – Český Krumlov – Zlatá Koruna – Boršov. Prohlídka Českého Krumlova, podle podmínek počítá možnost návštěvy kulturních památek (vstupné není v ceně): klášter Vyšší Brod, hrad Rožmberk, klášter Zlatá Koruna, zřícenina hradu Dívčí kámen. Splouvání řeky „nalehko“ – tj. bez bagáže – po celou dobu je k dispozici doprovodný autobus.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ Gymnázium tř. kpt. Jaroše, Brno

Přihlášky:

RNDr. Pavel Vařejka, Fillova 5, 638 00 Brno, e-mail: varejka@jaroska.cz

12. ČESKÝ KRUMLOV A ŠUMAVA

Program:

Poznávání kulturních a přírodních zajímavostí Českokrumlovska (město Český Krumlov – zámek a muzea, zříceniny Vítkův kámen, Dívčí kámen, kláštery Vyšší Brod a Zlatá Koruna). Pěší turistika Šumavou – jižní část, stezka v korunách stromů na Lipně a kulturní památková vesnice Holašovice. Večerní toulky historickým městem Český Krumlov.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ ZŠ Frymburk

Přihlášky:

Marie Chmelařová, 382 79 Frymburk 15, tel. 732 278 058, e-mail: orosck@seznam.cz

13. ŠUMAVA – BAVORSKÝ LES

Základna pro turisty

Program:

Šumava z české a německé strany, autobusem, vlakem a pěšky; Velký Javor, Luzný, Modrava – Březník, Medvědí stezka, Výdra a další.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ MŠ, Česká 674, Prachatice

Přihlášky:

Stanislava Satorová, DM VOŠ a SPgŠ Zahradní 101, 383 01 Prachatice, mobil 724 944 451, e-mail: stanasatorova@seznam.cz

14. DOMAŽLICE – CHODSKO

Program:

Pěší turistika doplněná vlastní autobusovou dopravou. Trasy do 20 km (možno krátit) po Chodsku, Českém lese, Kdyňsku, SRN. Chodský folklór, kulturní památky, lidová výroba. Program vhodný i pro rodiny s dětmi od 10 let.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ Gymnázium J. Š. Baara, Pivovarská 323, Domažlice

Přihlášky:

Mgr. Marie Johánková, Bořice 13, 344 01 Domažlice, e-mail: johankova@gymdom.cz

15. CHEB A OKOLÍ

Program:

Historické památky – Cheb, Locket, zámek Bečov (relikviář sv. Maura) a klášter Teplá, lázně – Františkovo, Mariánské, Karlovy Vary, Kynžvart, přírodní rezervace – Kladská, SOOS, motýlí farma. Výjezdy do SRN – Waldsassen, Bamberg, Bayreuth.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ VOŠ a SPŠE Božetěchova, Olomouc

Přihlášky:

Dr. Jiří Michal, VOŠ a SPŠE Božetěchova 3, 772 00 Olomouc, tel. 585 208 121, mobil 736 774 626, e-mail: michal@spseol.cz

16. CHEBSKO A ZÁPADOČESKÉ LÁZNĚ

Program:

Historické a přírodní zajímavosti Chebska, autobusové a pěší výlety – Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Kynžvart, hrad Locket, Bečov (relikviář sv. Maura), rezervace SOOS, Amberg (aquapark), překvapení – krajinná přeshraniční výstava Cheb-Tirschenreuth.

Organizátor: OR ČMOS PŠ v Chebu

Přihlášky:

Petr Plachý, M. Kopeckého 12, 350 02 Cheb, mobil 728 834 781, fax 354 424 825, e-mail: plachy@5zscheb.cz

17. SEVERNÍ PLZEŇSKO

Program:

Poznávání přírodních, kulturních a historických památek regionu. Horní Bříza -keramické muzeum, pivovar Plzeň včetně muzea, klášter Plasy, Manětín, Žlutice, Mariánská Týnice, Kožlany. Program je doplněn o zájezd do Mariánských Lázní a kláštera Teplá.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ ZŠ Dolní Bělá

Přihlášky:

Mgr. Jiřina Karlovcová, Dolní Bělá 172, 331 52 Dolní Bělá, tel. 604 618 250, e-mail: j.karlovcova@seznam.cz

18. PODZIMNÍ PLZEŇ – EVROPSKÉ MĚSTO KULTURY 2015

Program:

Památková rezervace v západočeské metropoli – radnice, katedrála sv. Bartoloměje, historické podzemí, Velká synagoga, Měšťanská beseda, Muzeum loutek. Exkurze do pivovaru Prazdroj, návštěva Českého rozhlasu Plzeň, muzeum Techmania, kulturní setkání, tři divadelní představení (koncert).

Organizátor: ZO ČMOS PŠ ZŠ Jedovnice

Přihlášky:

Mgr. Jana Klobouková, V Kamení 21, 326 00 Plzeň-Slovany, tel. 377 446 704, mobil 607 763 785, e-mail: jana.kloboukova@centrum.cz

19. MÁCHŮV KRAJ – ČESKOLIPSKO

Program:

Turisticko-rekreační pobyt s poznáváním přírodních a historických zajímavostí Českolipska a Kokořínska (bývalý vojenský prostor Ralsko). Pěší vycházky i autobusové zájezdy.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ ZŠ Kamenický Šenov

Přihlášky:

Anna Machová, Kozákova 243, 470 01 Česká Lípa, mobil 606 393 776
a večer tel. 487 824 193, e-mail: machovacl@centrum.cz

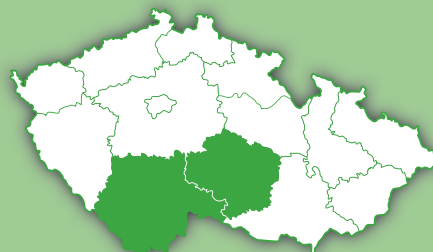
Víte, že...

- Nejvyšší vrcholy Českomoravské vrchoviny najdeme ve Žďárských vrších pod poetickými názvy – Devět skal, Čtyři Palice, Velké Perničky, Malinská skála...?
- Muzejní expozice specializované na jednostopá vozidla a motocykly jsou ve Strakonici i na hradě Kámen?
- V Jihlavském podzemí vzniklým spojením středověkých sklepů se občas zjevuje „světélkující postava“?
- Obec Kaliště je rodištěm slavného dirigenta a skladatele přelomu 19. a 20. století Gustava Mahlera?
- Českobudějovické čtvercové náměstí z doby Přemysla Otakara II. má plochu přesně jeden hektar?
- Stanice první koněspřežné železnice v Evropě z r.1832 a tužkárna Hardtmuth z r. 1847 jsou národní technické památky jihočeského krajského města?
- Na starém hřbitově v Táboře je pohřben manžel Boženy Němcové vlastenec Josef Němec?
- První elektrárnu pro veřejné osvětlení zbudoval r. 1888 ing. František Křížík

na Otavě v Písku?

- Nejdelší a nejmohutnější řeka Čech je Vltava, pramení na Šumavě pod Černou horou, má tok dlouhý 430 km?
- V obou regionech najdeme nejvíce památek UNESCO (Zelená Hora u Žďaru nad Sázavou, Třebíč, Telč, Český Krumlov a Holašovice)?

Kraj Jihočeský a Vysočina

Seznam základen EXOD

1. České Budějovice
2. Písek
3. Písecko
4. Český Krumlov a Šumava
5. Šumava – Bavorský les

Vědomostní kvíz

Vědomostní kvíz

1. Zakladatelem české gotické deskové malby byl:

a) Mistr Vyšebrodský b) Mistr Theodorik c) Mistr Litoměřický

2. Starobylý hrad Kotnov najdeme ve městě:

a) Strakonici b) Táboře c) Písku

3. Mezi významné středověké literární památky obou regionů nepatří:

a) Rukopis zelenohorský b) Bible kralická c) Jistebnický kancionál

4. Českou Kanadou je nazývána krajinná oblast ležící mezi:

a) Prachaticemi a Volyní b) Třeboní a Chlumem c) Jindřichovým Hradcem a Telčí

5. Alšovu jihočeskou galerii můžete navštívit na zámku:

a) Hluboká n.Vltavou b) Mirovice c) Český Krumlov

6. Od roku 1841 drží Dačice světový primát ve vynalezení a výrobě:

a) perleťových knoflíků b) kostkového cukru c) inkoustové tužky

Správné odpovědi: 1a,2b,3a,4c,5a,6b

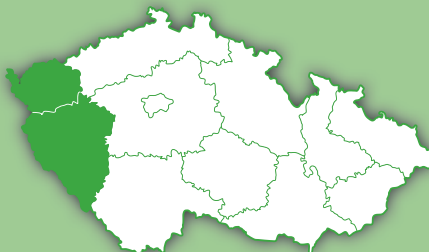
Víte, že...

- Ledovcová jezera – Černé a Čertovo – byla prohlášena za přírodní rezervace již r. 1911 a jejich morény jsou útočištěm arкто-alpínské květeny?
- Z řady západočeských strážních hradů (např. Kašperk, Velhartice, Klenová, Švihov) je zřícenina Přimdy ze 12. století nejstarší v celých Čechách?
- Znamý chodský vůdce Jan Sladký – Kozina byl r. 1695 popraven v Plzni, v areálu dnešního Prazdroje?
- Ze známého lázeňského trojúhelníka jsou nejmladší Mariánské lázně z roku 1805, kde anglický král Eduard VII. založil první golfové hřiště u nás?
- Na nádraží ve Františkových lázních se stýkaly tři evropské železnice – rakouská, saská a bavorská?
- Seismografické přístroje skoro denně zaznamenávají malé otřesy na naší nejmladší sopce Komorní hůrce u Chebu, kterou zkoumal i J. W. Goethe?
- Po koronovačních klenotech je druhá nejceněnější památka románský reliviář sv. Maura vystavený v Bečově

nad Teplou?

- 102 metry měří naše nejvyšší kostelní věž u gotického chrámu sv. Bartoloměje v Plzni?
- Nejstarší památkou regionu je románská rotunda sv. Petra ve Starém Plzenci z konce 10. století?
- Nejznámější karlovarský pramen Vřídlo tryská až 12 m vysoko?

Kraj Plzeňský a Karlovarský

Seznam základen EXOD

1. Kultura podzimní Plzně
2. Severní Plzeňsko
3. Domažlice – Chodsko
4. Cheb a okolí

Vědomostní kvíz

1. „Bahenní sopky“ – mofety v národní přírodní rezervaci SOOS vznikly:
a) sopečnou činností b) přeměnou rašeliny c) vývěrem oxidu uhličitého
2. Ve Žluticích vznikla v letech 1558 – 1565 významná česká literární památka:
a) Žlutický kancionál b) Žlutická bible c) Žlutická kronika
3. Zámek Kynžvart byl reprezentačním letním sídlem rodu:
a) Windischgrätzů b) Waldsteinů c) Metternichů
4. Starobylý Chodský hrad najdeme ve městě:
a) Horšovský Týn b) Domažlice c) Chodov
5. Cheb a Rokycany spojovala výroba:
a) skla a porcelánu b) jízdních kol c) textilních strojů
6. V Karlových Varech na místě zvaném „Jelení skok“ najdeme sochu:
a) kamzíka b) jelena c) muflona

Správné odpovědi: 1c, 2a, 3c, 4b, 5b, 6a

20. KOKOŘÍNSKO

Program:

Turisticko-rekreační pobyt v CHKO Kokořínsko (jižní část), kraji hlubokých údolí a rozsáhlých lešů, jedinečných skalních útvarů, bohatém i na historii. Pěší vycházky s využitím místní dopravy při přepravě. Dva zájezdy.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ ZŠ Kamenický Šenov

Přihlášky:

Anna Machová, Kozákova 243, 470 01 Česká Lípa, mobil 606 393 776

a večer tel. 487 824 193, e-mail: machovacl@centrum.cz

21. NOVOBORSKO – PŘÍRODNÍ KRÁSY LUŽICKÝCH HOR

Pěší turistika

Program:

Vrcholy, vyhlídky a romantická údolí Lužických hor, největší skalní hrad Sloup v Čechách. Klíč – brána Lužických hor, Luž, rozhledna Jedlová, Varhany, Zlatý vrch, Havraní skály, Kyjovské údolí, Dutý kámen, přehrada Naděje, zámek Lemberk, Zdislavina studánka, Jablonné, sklářské muzeum a exkurze ve sklárně. Denně 10 – 15 km, vždy možno krátit trasy.

Organizátor: KR ČMOS PŠ Liberecký kraj se sídlem v České Lípě

Přihlášky:

Hana Macelová, Wolkerova 551, 473 01 Nový Bor, tel. 487 728 143, nebo 607 603 437, e-mail: h.macelova@seznam.cz

22. ČESKO-SASKÉ ŠVÝCARSKO

Základna pro rodiče s dětmi

Program:

Středně náročná turistika v oblasti Česko-saského Švýcarska. Prohlídka okresního města, možnost koupání v termálním koupališti, výjezdy do Saska a Drážďan.

Organizátor: OR ČMOS PŠ v Děčíně

Přihlášky:

Mgr. Milena Eliášová, OROS PŠ, VOŠ a PŠ stavební, Čs. Armády 10, 405 01 Děčín, mobil 737 872 946, e-mail: orosp.sdc@volny.cz

23. ČESKÝ RÁJ, TURNOV

Program:

Turistika – Český ráj jako evropský geopark. Trosky, Kozákov, Malá Skála, Hrubá Skála, Valdštejn, Hlavatice, Kopanina, Dlaskův statek, Frýdštejn, Riegerova stezka.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ ZŠ Žižkova 518, Turnov

Přihlášky:

PaeDr. Jaroslav Šonský, Kosmonautů 1421, 511 01 Turnov, tel. 484 840 028, mobil 732 371 610, e-mail: j.sonsky@centrum.cz

24. SOBOTKA

Základna pro učitele českého jazyka a další zájemce

Program:

Šrámkova Sobotka – 57. ročník festivalu českého jazyka, řeči a literatury „X smíchu“ – humor v jazyce a literatuře. Přednášky a semináře vysokoškolských pedagogů. Večerní kulturní programy. Poetické odpoledne, besedy k tématu. Seminární dílny uměleckého přednesu a tvůrčího psaní. Vycházky do okolí.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ ZŠ Sobotka

Přihlášky:

Marie Sekerová, Na Benešově 247, 507 43 Sobotka, tel. 493 571 434 a mobil 732 933 246, e-mail: marie.sekerova@seznam.cz

25. ZA KRÁSAMÍ PODORLICKA

Program:

Základna má především poznávací charakter, není zaměřena výhradně turisticky. Vhodná i pro duchodce.

Orlické hory – hřebenová část s Velkou Deštnou, jejich podhůří. Výtvarní umělci Podorlicka. Pamětihodnosti a současnost města Rychnova nad Kněžnou – Poláčkovo léto, Dobruška – F. L. Věk, Vamberk – krajka. Zámky v Rychnově nad Kněžnou, Opočně, Častolovicích, Doudlebach nad Orlicí. Za Jiráskovým Těmlem na Skalku a za Pokladem do Potštejna. Babiččino údolí.

Organizátor: OR ČMOS PŠ v Rychnově nad Kněžnou

Přihlášky:

Anna Tesařová, SNP 1150, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, tel. 494 531 498

26. POLIČKA

Program:

Autobusové výlety spojené s pěší turistikou. Autobus je k dispozici po celý den. Příroda, studánky, skalní útvary, kulturní a umělecké památky Vysočiny.

Krajem B. Martinů, M. Bureše, A. Slavička, F. Kavána, J. Karafiáta, K. V. Raise, T. Novákové. Polička, Jimramov, Tři Studně, Sykovec, Telc, Březiny, Devět skal, Krátká, Samotín, Blatiny, Milovy, Svojanov, Starý Svojanov, Svobodné Hamry, skanzen staveb Vysočina, Hlinsko, Kamenický, Litomyšl, Růžový palouček, Nové Hrady.

Organizátor: OR ČMOS PŠ ve Svitavách

Přihlášky:

Mgr. Božena Šifnerová, Nábřeží Svobody 385, 572 01 Polička, tel. 603 353 167, e-mail: bsifner@atlas.cz

27. ZA KRÁSAMÍ ÚSTECKOORLICKA

Program:

Poznávání přírodních a historických krás a zajímavostí Ústeckoorlicka. Ústí nad Orlicí – Andrlův chlum, Brandýs nad Orlicí – přírodní labyrint, pamětní síň J. A. Komenského, rehabilitační ústav, EKO Paleta Oucmanice – středisko ekologické výchovy Pardubického kraje, Letohrad – muzeum řemesel, hrad Litice, arboretum Žampach, vodní nádrž Pastviny, Kunvald – expozice o založení a historii jednoty bratrské, Králíky – Králické muzeum, Králický Sněžník, pramen řeky Moravy, Dolní Morava, klášter Hedeč, Vysoké Mýto, barokní areál Vraclav, Česká Třebová – rotunda sv. Kateřiny, Kozlov – rozhledna a chata Maxe Švabinského, Žamberk.

Organizátor: OR ČMOS PŠ v Ústí nad Orlicí

Přihlášky:

Mgr. Hana Štusáková, V Zahradách 458, 561 12 Brandýs nad Orlicí, tel. 737 452 547, e-mail: hanastusakova@seznam.cz

28. KRÁSA A KOUZLA MORAVSKÉHO KRASU

Základna nejen pro rodiny s dětmi

Program:

Tajuplné putování Moravským krasem a nepřístupnými jeskyněmi Holštejnská a Býčí skála. Náročnější pěší trasy jsou kombinovány s návraty autobusem. Jeskyně Punkevní – plavba po ponorné říčce Punkvě. Jeskyně Sloupsko-šošůvské, Balcarka a Kateřinská jeskyně. Propast Macocha, Rudice – větrný mlýn a muzeum, Holštejn

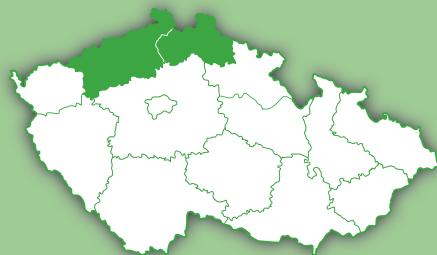
Víte, že...

- V této oblasti najdete nejvíce zoologických zahrad - Děčín, Ústí nad Labem a Chomutov, Liberecká ZOO založená roku 1919 je pak nejstarší u nás?
- Naši nejšikmější věž s výchylnou 186 cm má děkanský kostel v Ústí n. L. po bombardování v roce 1945?
- Hrad Bezděz sloužil v roce 1279 jako vězení mladého českého krále Václava II.?
- Máchovo jezero je vlastně veliký rybník s plochou 278 ha a je dějištěm básně Máj a opery Tajemství?
- Města Liberec s Jabloncem n. N. a Most s Litvínovem jsou spojeny městskou tramvajovou dopravou?
- Největší koncentraci rozhleden lze najít v Jizerských a Lužických horách, celkem 17 staveb?
- K nejznámějším přírodním útvarům Českého Středohoří patří čedičová Panská skála u Kamenického Šenova?
- Od roku 2000 je nejmladším národním

parkem Českosaské Švýcarsko s písčivcovou Pravčickou bránou?

- Na severu Čech lze navštívit nejhustší síť kamenných divadel a stálých scén?
- V obou regionech není žádná památka UNESCO, do seznamu kandidujících moderní stavby vysílá na Ještědu a Mariánský most v Ústí n. L.?

Kraj Ústecký a Liberecký

Seznam základů EXOD

1. Českolipsko – Máchův kraj
2. Novoborsko – krásy Lužických hor
3. Českosaské Švýcarsko

Vědomostní kvíz

1. Porta Bohemica = Brána Čech se nachází:

a) v kaňonu řeky Kamenice b) u Pravčické brány c) v údolí Labe u Žernosek

2. Starobylý gotický hrad Střekov inspiroval skladatele R. Wagnera k napsání opery:

a) Parsifal b) Tannhäuser c) Lohengrin

3. Svatá Zdislava žila a léčila chudé na hradě Lemberk nedaleko města:

a) Dubá b) Mnichova Hradiště c) Jablonného v Podještědí

4. Bájný zakladatel české královské dynastie Přemysl Otakar pocházel dle Kosmovy kroniky ze:

a) Stadic b) Neumětel c) Peruce

5. Nedaleko Liberce se narodil a také zde studoval významný automobilový konstruktér:

a) Ferdinand Porsche b) Václav Klement c) Václav Laurin

6. Náš největší můstek pro skoky na lyžích můžeme navštívit v:

a) Liberci na Ještědu b) Harrachově c) Svatém Petru

Správné odpovědi: 1c, 2b, 3c, 4a, 5a, 6b

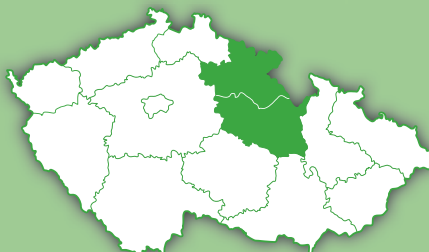
Víte, že...

- V tomto regionu je nejvíce pískovcových skalních měst (Hruboskalsko, Maloskalsko, Prachovské skály, Ostaš, Broumovské stěny, Adršpašsko-teplické skály)?
- V Kladrubech nad Labem je nejstarší hřebčín s chovem kočárových koní na světě?
- Vedle zámku v Dětenicích najdete i funkční zámecký pivovar s rázovitou středověkou krčmou?
- Krkonoše nabízejí patnáct lyžařských středisek?
- V r. 1894 vznikl v Jilemnici první Český Ski spolek?
- Největší barokní areál světských a církevních staveb se sochami M. B. Brauna se nachází v Kuksu?
- Dominantou Polabí je zřícenina hradu Kunětická hora, která leží mezi oběma krajskými městy?
- Pod Orlickými horami najdeme významné zámky např. Náchod, Nové Město n. M., Opočno, Rychnov n. K., Častolovice, Doudleby, Kostelec n. O., Ratibořice?
- Dochází k časté záměně jmen východočeských lázní Bohdaneč, Bělohrad a Běloves?

dočeských lázní Bohdaneč, Bělohrad a Běloves?

- Jedinou památkou UNESCO je komplex renesančního zámku a barokního divadla s dekoracemi v Litomyšli?
- Dvůr Králové n. L., Hradec Králové a Vysoké Mýto patřily jako věnná města českým královnám?

Kraj Pardubický a Královéhradecký

Seznam základen EXOD

1. Jilemnice – brána Krkonoš
2. Sobotka
3. Za krásami Podorlicka
4. Za krásami Ústeckoorlicka
5. Polička
6. Malá Haná – Jevíčko

Vědomostní kvíz

1. Barokní zámek rodu Kinských v Chlumci nad Cidlinou se nazývá:
a) Karlova Koruna b) Karlův Dvůr c) Zlatá Koruna
2. Na nedobytný gotický hrad Kost je nejkrásnější pohled z údolí:
a) Želejovského b) Terčina c) Plakánku
3. Rozhodující bitva prusko-rakouské války r. 1866 se odehrála u:
a) Chlumu u Sadové b) Chlumce n. Cidlinou c) Zlatého Chlumu
4. Jediné muzeum překrásných a jemných krajek najdeme v městě:
a) Letohradě b) Vamberku c) Žamberku
5. „České Versailles“ či „Malý Schönbrunn“ je označení zámku:
a) Hrádek u Nechanic b) Nové Hradky c) Opočno
6. Při pobytu v Poličce situovala do jejího okolí děje svých románů:
a) Božena Němcová b) Gabriela Preissová c) Tereza Nováková

Správné odpovědi: 1a,2c,3a,4b,5b,6c

– hladomorna, Křtiny – poutní místo, kostnice a zvonohra, Františčina huť – nejstarší huť ve střední Evropě, údolí Bílé vody – rasovna, ponory a vývěry, Senetářov – moderní kostel a muzeum perleti. Rekreační u rybníka Olšovce, táborák. Pro děti zvláštní program, pohádky a filmy z krasu, hry na hřišti. Pro dospělé filmy a odborné besedy s pracovníky CHKO Moravský kras.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ ZŠ Jevíčko

Přihlášky:

Mgr. Pavla Ziková, U Cihelny 655, 569 43 Jevíčko, tel. 777 304 545, e-mail: exody@seznam.cz

29. MORAVSKÝ KRAS PO PADEŠÁTÉ

Program:

V jubilejním ročníku jsme zařadili návštěvy nepřístupných jeskyní – Býčí skála, Holštejnská jeskyně. Pěší trasy jsou kombinovány s návraty autobusem. Možnost návštěvy všech přístupných jeskyní. Plavba na ponorné říčce Punkvě, propast Macocha, Rudice – větrný mlýn, muzeum, lom v Seči, Holštejn – hladomorna, zřícenina hradu, Křtiny – poutní místo, kostnice, zvonohra, Sloup – poutní místo, Josefovské údolí – Býčí skála, Františčina huť – nejstarší huť ve střední Evropě, údolí Bílé vody – rasovna, Blansko – okresní město, státní zámek Rájec, Senetářov – muzeum perleti a moderní kostel s křížovou cestou od M. Medka, lidová architektura, Jedovnice – moderní oltář. Přednášky a filmy o krasu.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ ZŠ Jevíčko

Přihlášky:

Mgr. Pavla Ziková, U Cihelny 655, 569 43 Jevíčko, tel. 777 304 545, e-mail: exody@seznam.cz

30. JEVIČKO – MALÁ HANÁ

Program:

Za poznáním oblasti Malé Hané. Jevíčko – věž, synagoga, léčebna T. G. M., Boskovice – zámek, hrad, ghetto, Lysice – zámek, Kunštát – hrob F. Halase, Rudka – jeskyně Blanických rytířů, hrad Bouzov, Javoříčko – jeskyně, Loštice – muzeum sýrů, Úsobrno – sklárna exkurze, Velké Opatovice – Kartografické muzeum. Základna je určena zdatnějším turistům.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ ZŠ Jevíčko

Přihlášky:

Mgr. Pavla Ziková, U Cihelny 655, 569 43 Jevíčko, tel. 777 304 545, e-mail: exody@seznam.cz

31. PÁLAVA

Program:

Turistické trasy přes Pálavu a Valticko-lednický areál UNESCO, historické památky Velké Moravy (Mikulčice, Pohansko), prohlídka zámku Valtice, Mikulov, Lednice, Milotice. Celodenní výlet do Vídně a na Moravské pole. Návštěva vinných sklípků s ochutnávkou vín.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ VOŠ a SPŠE Božetěchova 3, Olomouc

Přihlášky:

Dr. Jiří Michal, VOŠ a SPŠE Božetěchova 3, 772 00 Olomouc, tel. 585 208 121, mobil 736 774 626, e-mail: michal@spseol.cz

32. SÚCHOVSKÁ REPUBLIKA V LUHAČOVICÍCH

Program:

Odpočinkový, relaxační a léčebný pobyt, umožněný dodržováním doporučeného pitného režimu vod z minerálních pramenů a pravidelnými

procházkami po lázeňských okruzích. Je možné předem si zajistit i lázeňské léčebné a rehabilitační procedury zakoupením, nebo v rámci zdravotních pojišťoven. K pohodě přispívá také účast na společenských, kulturních a zábavných akcích v lázních i v Luhačovicích, ale také poznávání okolí dle osobního zájmu s možností navštívit Zlín, Vizovice, Uherský Brod, hrad Buchlov a Buchlovice.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ ZŠ Jedovnice

Přihlášky:

Ivo Máčel, Hybešova 654, 679 06 Jedovnice, tel. 516 442 379, mobil 724 015 974, e-mail: ivo.macel@worldonline.cz, nebo ivo.macel@tiscali.cz

33. HOSTÝNSKÉ VRCHY – TESÁK

Základna vhodná pro děti od 10 let i pro důchodce

Program:

1. Pěší turistika, méně náročná, do 15 km, vhodná pro děti i důchodce: Hostýn (poutní místo), Hošťálková (sedlářství), Rusava (národopis), Chvalčov (vesnička SOS) a další.

2. Jeden autobusový zájezd: Valašské Meziříčí (gobelína), Teplice nad Bečvou (lázně, Zbrasovské aragonitové jeskyně, Hranická propast), Helfštýn (zřícenina hradu).

3. Vlakem do Kroměříže (zámek a zahrady UNESCO) a do Holešova (barokní Černá kaple, židovské památky).

Organizátor: ZO ČMOS PŠ Gymnázium L. Jaroše, Holešov

Přihlášky:

Mgr. Karel Zahradník, Nádražní 520, 768 61 Bystřice pod Hostýnem, tel. 573 380 285, nebo 728 609 048, e-mail: karl.zahradnik@seznam.cz

34. BŘECLAVSKEM a DOLNÍM RAKOUSKEM na kolech

Program:

Poznávání historických památek Lednicko-valtického areálu zapsaného v seznamu UNESCO – Pohansko, Lednice (zámek, zámecký skleník, minaret, Janův hrad), Valtice (zámek), Reistna, Mikulov.

Návštěva významných míst Dolního Rakouska – okruh na kolech; autobusový zájezd do Vídně (v případě velmi nízké účasti náhradní program). Naplánovány cyklistické okruhy s různou obtížností a délkou okrese Břeclav i Dolním Rakouskem. Vše zabezpečeno zkušenými průvodci a cyklistickým doprovodem. Většina tras vede nenáročným rovinatým terénem se zpevněným povrchem. Jízdní kolo vlastní, nebo zajistíme zapůjčení kola v půjčovně. Více informací na www.exodbreclav.blog.cz.

Organizátor: OR ČMOS PŠ v Břeclavi

Přihlášky:

Zdeněk Sladký, Domov mládeže, Bří Mrštíků 4, 690 30 Břeclav, tel. 724 645 834, fax 519 326 507, e-mail: exodkola@seznam.cz

35. BRNO JE ZLATÁ LOŽ

Program:

Nenáročné vycházky po brněnských pamětihodnostech jsou doplněny autobusovými výlety do okolí Brna – katedrála, hrady, muzea, galerie, významná místa města, Brněnská přehrada, ZOO, Náměstí nad Oslavou, Dukovany, Ivančice, Slavkov, jižní část Moravského krasu, údolí Lišky Bystroušky.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ SŠIS Čichnova 23, Brno

Přihlášky:

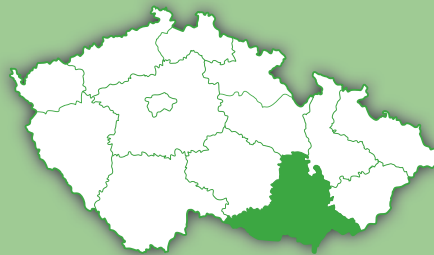
Jaroslav Zika, U Cihelny 655, 549 43 Jevíčko, tel. 541 123 312, mobil 608 331 234, e-mail: brno@exody.info

Víte, že...

- Na jižní a východní Moravě je pořádáno nejvíce základen EXOD?
- Slovanský pohanský bůh Radegast je bohem plodnosti, pohostinnosti a úrody?
- Areál valticko-lednický, kroměřížský zámek a zahrady jsou prohlášeny památkami UNESCO?
- Moravským krasem protéká ponorná říčka Punkva?
- Na jihu Moravy je nejvíce velkomoravských památek?
- Největšími vodními plochami jsou tři novomlýnské přehradní nádrže?
- Vápencové Pavlovské vrchy jsou nejsevernějším výskytem teplomilné středomořské flóry a fauny?
- Naše největší vinařská oblast se dělí na podoblasti – znojemskou, mikulovskou, velkopavlovickou a slováckou?
- Baziliky na Velehradě a Hostýně jsou největšími poutními místy na Moravě?
- Bařův kanál z Hodonína do Otrokovic je významnou technickou památkou?

- Ve Znojmě zemřel po pádu z koně český a uherský král císař Zikmund Lucemburský?
- Nejznámějším a největším souborem dřevěných lidových staveb je skanzen v Rožnově p. Radhoštěm?

Kraj Jihomoravský a Zlínský

Seznam základen EXOD

1. Moravský kras v Jedovnici
2. Brno je zlatá loď
3. Súchovská republika v Luhačovicích
4. Pálava
5. Břeclavskem a Dolním Rakouskem
6. Hostýnské vrchy – Tesák

Vědomostní kvíz

1. V Hustopečích u Brna jsou největší sady:
 - a) mandloní b) jabloní c) broskvoní
2. Trnkobraní ve Vizovicích je oslavou úrody:
 - a) šípků b) švestek c) rynglů
3. Bitva na Moravském poli v roce 1278 se odehrála na území:
 - a) jižní Moravy b) Dolního Rakouska c) Slováků
4. Jediný výskyt oskeruší je v oblasti Hodonínska, oskeruše jsou:
 - a) druh vinné mušky b) ulity druhohorních mlžů c) ovoce
5. Rodištěm prvního československého prezidenta T.G. Masaryka je město:
 - a) Dědice b) Hodslavice c) Hodonín
6. Národopisná oblast při dolním toku řeky Moravy se nazývá:
 - a) Dolňácko b) Moravské Slovácko c) Podluží

Správné odpovědi: 1a,2b,3b,4c,5c,6c

36. JESENÍKY – CHATA BARBORKA POD PRADĚDEM I

Základna pro rodiče s dětmi

Program:

Pobyt v srdci Jeseníků v oblasti Barborky, Ovčárny, Pradědu, Petrových kamenů a Švýčárny s možností nenáročné turistiky, exkurzí (horní a dolní nádrž přečerpávací vodní elektrárny Dlouhé Stráně), návštěvy lázní Karlova Studánka (krytý bazén, wellness). Turistika je přizpůsobena dětským účastníkům – trasy střední a krátké. Možnost prodloužení pro turisticky zaměřené účastníky. Pro děti je navíc připraven večerní program – hry a soutěže.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ Gymnázium, tř. Kpt. Jaroše 14, Brno

Přihlášky:

RNDr. Pavel Vařejka, Fillova 5, 638 00 Brno, e-mail: varejka@jaroska.cz

37. JESENÍKY – CHATA BARBORKA POD PRADĚDEM II

Základna pro zdatné i méně zdatné turisty všech věkových kategorií

Program:

Turistický pobyt v srdci Jeseníků v oblasti Barborky, Ovčárny, Pradědu, Petrových kamenů a Švýčárny s exkurzí (horní a dolní nádrž přečerpávací vodní elektrárny Dlouhé Stráně), s návštěvou lázní Karlova Studánka (krytý bazén, wellness). Pro náročnější turisty je možné prodloužit trasy po jeseníckých hřebenech (Červenohorské sedlo, Keprník, Skřítek) a do dolin (údolí Střední Opavy, Karlov). Program i délka tras budou přizpůsobeny zdatnosti a zájmu účastníků.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ Gymnázium, tř. Kpt. Jaroše 14, Brno

Přihlášky:

RNDr. Pavel Vařejka, Fillova 5, 638 00 Brno, e-mail: varejka@jaroska.cz

38. KRNOV A OKOLÍ

Program:

Krnov historický a současný. Rozhledna Cvilín, Úvalno. Zámek v Bruntále, Javorníku, Linhartovech. Přírodní rezervace Rejvíz, arboretum v Novém Dvoře. Lázně Jeseník, jeskyně Na Poomezí, Karlova Studánka, město Opava. Výjezd na Ovčárnu a individuální výšlap na Praděd. Přečerpávací elektrárna Dlouhé Stráně (evropská rarita), Velké Losiny. Výjezd do Polska – Prudník, Nysa, zámek Moszna. Program je doplněn o další místní akce i překvapení.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ ZŠ Dvořákův okruh 2, Krnov

Přihlášky:

Jarmila Němcová, Chářovská 117 D, 794 01 Krnov, tel. 554 612 969, nebo mobil 721 534 325

39. OLOMOUCKO

Program:

Nová základna EXOD, kde společně s námi navštívíte kulturní a historické památky Olomouce a blízkého okolí, a to nenáročnými procházkami. Čtyři autobusové zájezdy do okolí – mimo jiné navštívíme: Kroměříž – zahrady a zámek (přírodní a kulturní dědictví UNESCO), Jeskyně Javoříčko, hrad Bouzov, muzeum tvarůžků v Lošticích, hrad Sovinec, Šternberk, zámek Náměšť na Hané, Čechy pod Kosířem.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ VOŠ a SPŠE Božetěchova 3, Olomouc

Přihlášky:

Ing. Antonín Duda, VOŠ a SPŠE Olomouc, Bo-

žetěchova 3, 772 00 Olomouc, e-mail: duda@spseol.cz, tel. 585 208 121, mobil 605 510 937

ZAHRAŇÍČÍ – SLOVENSKO

40. VELKÝ MEDER

Program:

Velký Meder (bývalé Čalovo) – poznání historie a současnosti. Vlastivědný dům, výlety do blízkého okolí. Město Komárno, plovoucí vodní mlýn v Kolárovi, plavba po Dunaji – přístaviště Štúrovo. Výjezd do Maďarska – Ostřihom – katedrála, Győr – bazilika a koupání. Program pro termín b) je nutno zkrátit. Na zpáteční cestě zastávka v Bratislavě, prohlídka Starého města s průvodcem. Také se zastavíme na vodním díle Gabčíkovo. V obou turnusech možnost využití termálního koupaliště ve svém volném čase. Areál je velmi zmodernizován a nabízí opravdový zážitek.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ ZŠ Dvořákův okruh, Krnov

Přihlášky:

Jarmila Němcová, Chářovská 117/D, 794 01 Krnov, tel. 554 612 969, nebo mobil 721 534 325

41. VYSOKÉ TATRY KLASICKY

Program:

Formou celodenních výletů poznávání atraktivit Vysokých Tater od Štrbského plesa po Lysou Poľanu. Je možná úprava tras, případné varianty, obměny. V programu doliny, chaty, přechody.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ při OROS Opava

Přihlášky:

Mgr. Marie Věntusová, Pekařská 13, 746 01 Opava, tel. po 19. hodině 553 627 803, mobil 739 762 687, e-mail: MarieVentusova@seznam.cz

42. NEJKRÁSNĚJŠÍ PĚŠÍ OKRUHY STŘEDOSLOVENSKÝCH HOR

Program:

Formou celodenních okruhů (s možnými variantami) poznávání krás hor – po cestě Súľovské skaly, Tlstá (případně Ostrá), Velký Choč, Prosiecká a Kvačianská dolina, Baranec, Chopok, Ďumbier, Kriváň, po cestě zpět Velký Fatranský Kriváň. Autokar po celou dobu pobytu, jede z České republiky, možnost nástupu v Olomouci.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ při OROS Opava

Přihlášky:

Mgr. Marie Věntusová, Pekařská 13, 746 01 Opava, tel. po 19. hodině 553 627 803, mobil 739 762 687, e-mail: MarieVentusova@seznam.cz

43. MALÁ FATRA – CHATA NA GRÚNI

Program:

Kriváňská část Malé Fatry, Vrátna dolina, Terchová, Diery, Rozsutce, Kriváň, Zbojnický chodník. Trasy určeny pro středně zdatné turisty.

Organizátor: ZO VP ČMOS PŠ Praha 3

Přihlášky:

Jana Urbancová, Kopanská 40/6, 154 00 Praha 5–Holešovice, e-mail: urbancova.jana@seznam.cz, mobil 607 503 998

44. NEJKRÁSNĚJŠÍ VÝHLEDOVÉ BODY NÍZKÝCH TATER (východní část)

Program:

Formou celodenních výletů poznávání krás hor, zejména východní části Nízkých Tater – Králo-

va hora, Ďumbier, Ohniště, Rovná hora, Velký Bok, Velká Vápenica, elektrárna Černý Váh. Na trasách bude k dispozici autokar. Trasy je možné upravit a využít variant.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ při OROS Opava

Přihlášky:

Mgr. Marie Věntusová, Pekařská 13, 746 01 Opava, tel. po 19. hodině 553 627 803, mobil 739 762 687, e-mail: MarieVentusova@seznam.cz

45. VYSOKÉ A POLSKÉ TATRY ZE ŽDIARU

Program:

Formou celodenních výletů poznání obou částí Tater – Monkova dolina, Zadné Medodoly, Javorová dolina, Bielovodská dolina, Mořské oko, Szpiglaszowska prelec, dolina Pět polských stavů, Rusinova polana, přechod k chatě Murrowaniec, Kasprowy vrch. Trasy je možno měnit, využít možnosti variant.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ při OROS Opava

Přihlášky:

Mgr. Marie Věntusová, Pekařská 13, 746 01 Opava, tel. po 19. hodině 553 627 803, mobil 739 762 687, e-mail: MarieVentusova@seznam.cz

46. VYSOKÉ TATRY – TATRANSKÁ LESNÁ

Základna pro zdatné i rekreační turisty

Program:

Poznávání Vysokých a Belanských Tater formou celodenních výletů. Jedna trasa na polské straně.

a) rekreačně – Predné Medodoly, Bielovodská dolina, Javorová dolina, Monkova dolina, dolina Rybiego potoku v Polsku, chaty Teryho, Plesnivec, Brnčálka, termální koupaliště Vrbov.

b) pro zdatné turisty – přechod hřebenu a sedel – Sediello, Prielom, Široké sedlo, Velká Svišťovka, pro náročné Orlí stezka v Polsku.

Organizátor: ZO ČMOS PŠ ZŠ Frymburk

Přihlášky:

Marie Chmelařová, 382 79 Frymburk 15, mobil 732 278 058, e-mail: orosck@seznam.cz

47. VYSOKÉ TATRY, SLOVENSKÝ RÁJ, PIENINY

Základna pro rodiny s dětmi od 8 let

Program:

Vysokohorská turistika v pěti národních parcích Slovenska: cestou Malá Fatra (Jánošíkovy Diery, Štefanová), dále Velká Fatra (Malino, Vlkošinec – památka UNESCO). Tatranský národní park (Štrbské a Popradské pleso, symbolický cintorín, Tatranská Lomnica, Starý Smokovec, Hrebienok, Skalnaté pleso, lanovkou na Lomnické sedlo 2200 m n. m., Velké Bílé pleso, dolina Zeleného plesa. Belanské Tatry (Predné Medodoly), Slovenský ráj (kaňony, Kláštorisko, Prielom Hornádu, Pieniny (Červený Kláštor, plavba na plitách po Dunajci). Městské památkové rezervace Kežmarok a Levoča, Spišský hrad (památka UNESCO). Koupání v termálních bazénech ve Vrbově.

Organizátor: OR ČMOS PŠ v Jeseníku

Přihlášky:

Petr Suchánek, Lipovská 1167, 790 01 Jeseník, mobil 605 316 217, e-mail: such.petr@seznam.cz

Učitelská základna je stálou a neoddělitelnou součástí festivalu Šrámkova Sobotka, zaměřeného na český jazyk, řeč a literaturu. Z této široké oblasti mateřštiny se zvlášť věnuje poezii a kultuře mluveného slova.

Od prvních ročníků organizátoři úzce spolupracovali s kabinetem českého jazyka Krajského pedagogického ústavu v Praze, vedeným prof. Václavem Kamelským, a s kabinetem českého jazyka Krajského pedagogického ústavu v Hradci Králové pod vedením prof. Jaromíra Kráma. Nejméně do roku 1970 zahajovala festival svým projevem spisovatelka Jarmila Glazarová.

První ročník se konal v roce 1957, základna i festival vznikly najednou. První rok přijelo 35 pedagogů. Většinou to byli učitelé z trutnovského okresu, kde tehdy ještě působili středoškolsí profesori Marie a Václav Hejnovi, kteří je do Sobotky přivedli. Hejnovi s paní Hrdličkovou-Šrámkovou a Drahomírou Bílkovou stáli u zrodu Šrámkovy Sobotky. Po smrti prof. Hejna program Šrámkovy Sobotky navrhuje Přípravný výbor, v němž je zastoupeno město Sobotka, MKS, Archiv Fráni Šrámka, Marie Sekerová a Olga Bičíštová jako vedoucí základny, vysokoškolsí pedagogové, pracovnice Nipos Arama, zástupce lektorů pro studentské dílny uměleckého přednesu. První vedoucí základny se stala D. Bílková-Kyzivátová. Počet účastníků pak rok od roku rostl. Festival znamená z větší části obsahovou náplň pro učitelskou základnu a základna zajišťuje účast pro programy festivalu.

Učitelé tak dostávají bohatý a hodnotný program. Jedná se tedy o monotematickou základnu.

Šrámkova Sobotka byla od počátku těsně spjata s učitelskou exkurzně vzdělávací základnou, jde jí o učitelské auditorium. Učitelé českého jazyka i dalších aprobací (ma-

jí-li zájem) se tu dostávají do volného bezprostředního styku s literárními vědci a umělci, se studenty zabývajícími se poezií, recitací. Role erbovního básníka, soboteckého rodáka Fr. Šrámka, nebyla pro festival svazující. Tato setkání nikdy nesklouzla na úroveň „doškolování“, ale vždy zůstala obohacením a inspirací v nejlepší slova smyslu. Každý ročník je určen vytyčeným tématem, k němuž se vztahují jak odborné

V ráji (i v Českém), tam je blaze,
ať při vodě či při vodce.
Celý rok chřadnu jak strom v Praze,
rozkvívám v Sobotce.
Jiří Žáček, častý návštěvník Šrámkových Sobotek

přednášky a besedy, tak kulturní pořady – divadelní i filmová představení, recitační pořady, výtvarné výstavy, koncerty vážné hudby i písničkáři.

Vedoucí základny se podílí na tvorbě programu festivalu a tento program v odpoledních hodinách doplňuje pro učitele různými vycházkami a výlety po Českém ráji.

Sobotka je velmi malá, 2500 obyvatel i s připojenými obcemi. Není tu žádná střední škola, žádný internát. Zvláštností sobotecké základny je to, že účastníci spí na lehátkách či matracích ve třídách ve škole a líbí se jim to. Část bydlí v soukromí, které vždy domlouváme, abychom mohli přijmout více lidí. Až do roku 2012 jsme se stravovali ve školní jídelně.

Proč „dělám“ základnu v Sobotce?

Poprvé jsem přijela na Šrámkovu Sobotku v roce 1964. Nadchl mě program, zalíbili se mi lidé, se kterými jsem se tu setkala, podmanilo si mě městečko i kraj kolem. Od tohoto data jsem navštěvovala pilně všechny programy dalších ročníků – odborné přednášky, odpolední poznávání kraje, večerní kulturní programy.

Po několikaleté spolupráci s tehdejší vedoucí základny paní Bílkovou-Kyzivátovou jsem se sama stala vedoucí té-

to základny v roce 1978. Společně s Olgou Bičíštovou, hospodářkou základny, ji vedeme 35 let, letos to tedy bude náš 36. ročník.

Přípravy festivalu i učitelské základny jsou náročné. Sotva skončí jeden ročník, je třeba už připravovat další. Hlavní odborný a kulturní program doplňujeme celodenním nebo půldenním výletem a vycházkami. Při těchto výletech a vycházkách jsme navštívili mnoho „chalupářů“. Studánkou vody živé byla beseda s paní Leontinou Mašínovou v Lázních Bělohradě,

když v době vypjaté atheistické propagandy zcela prostě prohlásila, že ne káva a cigarety, ale víra je tím, co člověka v těžkých chvílích drží a posiluje. Později jsme navštívili její hrob na hřbitůvku v Byšičkách. Opakovaně jsme navštěvovali hrob Jarmily Glazarové na lesním hřbitůvku na Malé Skále. Samozřejmě, že jsme přitom navštívili kapli s Komárkovým oltářním obrazem beránka a galerii v Boučkově statku. Jindy nás přijal Josef Jíra ve své usedlosti na Malé Skále.

Besedovali jsme například s akademickým malířem Josefem Kábrtem v Lomnici nad Popelkou, s akademickým malířem Vladimírem Komárkem v jeho ateliéru v Ned-

vězí, se sochařem Sergejem Roulem v Sobotce, opakovaně jsme navštěvovali ateliér akademického malíře Zdeňka Kerdy v Sobotce, besedovali jsme s tvůrci dřevěných hraček a loutek – manželi Lhotákovými v Hubojedech, s herci Hanou Maciuchovou a Jiřím Adamírou na jejich chalupě ve Spyšově, s manželi – grafičkou Danielou Havlíčkovou a hercem Miloslavem Masopustem v Trníně, s mluvčím prezidenta republiky Ladislavem Špačkem v Rytířově Lhotě, s loutkářem Petrem Kavanem v Malé Lhotě, s Eliškou Novákovou na Žďánku, s malířem Michaiilem Ščigolem v Železnici, s panem Buckem v galerii ve Vokšicích a dalšími.

K vycházkám patří i cesta z hradu Kost Plakánkem kolem studánky Roubenky, či sobotecký hřbitov, návštěva zámku Humprecht atd. Záleží na časových možnostech a zájmu účastníků.

V posledních letech nám účastníci „stárnou“. Mladí pedagogové jezdí také, ale méně.

Základnu dělám také proto, že mi dala mnoho zajímavých a dobrých přátel, na které je vždy spolehnouti – ať jsou přímo ze Sobotky, z Prahy, ze severních či jižních Čech nebo z Moravy či z Moskvy. Atmosféra týdne – jakési souznění lidí s obdobnými zájmy a životními postoji – se musí prožít, těžko ji lze popsat.

Marie SEKEROVÁ

EZ – Súchovská republika se sídlem ve Strání a v Luhačovicích

Motivem ke vzniku a pojmenování této základny byla kniha Súchovská republika – Kronika mládí. Kniha v roce 1926 vydal Otakar Bystřina, jeden z mladých intelektuálů, kteří se v osmdesátých letech devatenáctého století scházeli v súchovské škole. V podhůří Bílých Karpat šířili myšlenky tehdejšího obrozenec-

kého vlastenectví a podchycovali i rozvíjeli lidovou kulturu místního slováckého Hornáčka. Významně se podíleli na tehdy se rozvíjejících česko-slovenských vztazích, jejichž oficiálním centrem se staly lázně Luhačovice. Nejvýznamnější postavou Súchovské republiky byl Joža Uprka, umělecký malíř tohoto kraje.

Protože v oblasti jihový-

chodní Moravy a Bílých Karpat nebyla žádná základna EXOD, která by nabízela poznání těchto míst, pokusili jsme se zaplnit toto prázdné místo na mapě Exodu novou základnou, naší Súchovskou republikou. Zájem o účast na základně napovídá, že pokus nebyl marný.

Prvním během základny v roce 2002 byla Súchovská republika se sídlem ve Strání, s hlavním ubytováním a výborným stravováním v restauračním hotelu Zámeček.

Z Květné, součásti obce Strání, jsme po turistické stezce vystoupili na vrchol Velké Javořiny, k Vávrouškově mohyle a k vysílači slovenské televize. V dalších dnech jsme autobusem místní jednoty Sokol navštívili město Trenčín a lázně Piešťany, následně Uherský Brod (Muzeum Komenského) a Luhačovice, na zpáteční cestě se zastávkou u pomníku J. A. Komenského v Nivnici. Dalším našim cílem bylo někdejší síd-

lo „republiky“ – súchovská škola. Autobusem jsme se dopravili také na Mikulčin vrch, z něhož jsme pokračovali pěšky po historické „cestě přátelství“. Po horském hřebenu přes Malý Lopeník, Lopenické sedlo, Velký Lopeník a po sestupu kolem Janáčkových pramenů jsme se vrátili zpět do Strání. Jen pro zajímavost – tuto cestu ze Starého Hrozenkova až na vrchol Javořiny absolvují každoročně na Silvestra účastníci pochodu přátelství. Zázitkem byla návštěva slavnosti Jízdy králů v Hluku, která se opakuje ve tříletých intervalech. Zpestřením programu základny byl společenský večer, na kterém nás pozdravil a besedoval s námi starosta obce pan Zámečník. Ředitel uherskobrodského muzea PhDr. Popelka, žijící ve Strání, nás pobavil ukázkou hry na dudy, velmi pěkné bylo vystoupení cimbálového kroužku místní ZUŠ. Ten nám za doprovodu zpěvačky Vlasty Gricové, sólistky sou-

Základny EXOD ČMOS ČR

borů Olšava a BROLN, předvedl krásné pásmo strážanských písní a tanců.

Protože v roce 2003 hotel Zámeček pro rozsáhlou rekonstrukci na dlouhou dobu uzavřeli, základna Súchovská republika se sídlem ve Strání po dvou letech skončila.

Na druhý běh základny ve Strání v roce 2003 navázala zá-

kladna Súchovská republika v Luhačovicích. Dva roky „dobíhající“ hotel Litovel vystřídal od roku 2005 hotel U Havlíčka.

Pravidelným programem základny jsou návštěvy místní přehrady, zámku a pánice Jelinek ve Vizovicích, prohlídka Uherského Brodu a města Zlín. Zde navštěvujeme Mu-

zeum obuvi a Muzeum jiho-východní Moravy, velmi zajímavé byly exkurze ve filmových ateliérech. Na zpáteční cestě se zpravidla zastavujeme na lesním hřbitově, nad místy posledního odpočinku Tomáše Bati, Hermíny Týrlové a Karla Zemana. Svátkem pro účastníky základny byla setkání s cestovatelskou legen-

dou Miroslavem Zikmundem, který nás třikrát přijal a provedl expozicí H+Z. V posledním roce jsme navštívili hrad Buchlov, zámek Buchlovice, Velehrad a skanzen velkomoravského opevnění v Modré. Mnozí účastníci základny využívají pobytu v Luhačovicích i k lázeňské rehabilitaci.

Ivo MÁČEL

EZ – Olomoucko

Tradice základny EXOD Olomoucko sahá hluboko do osmdesátých let minulého století, kdy se její organizace ujali kolegové z Gymnázia Olomouc-Hejčín, jmenovitě pan Sklenář a paní Šafářová, která obětavě provázela učitele z celé tehdejší republiky po Olomouci a Hané až do roku 2003. Po jejím odchodu ze školy nastává dlouhá devítiletá pauza, kdy je hanácký region bez základny a odborářské rekreace. Bohužel obdobná situace se projevila i u dalších organizátorů z Olomouckého kraje. Připomeňme si proto jména dalších kolegů „exodáků“, kteří odešli na zasloužený odpočinek – kolektiv učitelů z Lipníka nad Bečvou pod vedením pana Volfa, který obsáhl celé Beskydy. Stejně nezapomenutelný byl beskydský Solán s jeho umělci a Velké Karlovice pod vedením Ing. Kostelníka ze SPŠE Olomouc, malířsky a výtvarně zaměřené základny učitelů

Svobody a Skyvy z Gymnázia Šternberk. Organizátoři základny ze ZŠ Přerov, Dřevohostice a Uničov obsáhli kromě Olomoucka i jiné regiony, dokonce i mimo hranice ČR. Zde nemůžeme nevzpomenout jméno bývalé předsedkyně komise EXOD PhDr. L. Hrdličkové. Společně s těmito vedoucími, kteří ukončili aktivní činnost, tak vymizeli z mapy mnoho základen.

Turisticky náročná byla základna P. Suchánka v Jeseníku, který nyní svoji pozornost přesunul do Slovenského ráje na Pieniny. Vedle aktivních organizátorů z Gymnázia Jeseník je dnes ještě činná ZO na VOŠ a SPŠE Olomouc, kde jsme v roce 2012 pod vedením mladého učitele Ing. A. Dudy „oprášili“ EZ Olomoucko, která se bez problémů naplnila účast-

níky z Čech i Slovenska. Že je zde co nabídnout se na vlastní oči přesvědčili všichni. Vedle kvalitního ubytování a stravování město poskytuje i další služby, například Olomoucký turistický pas, který umožňuje navštívit většinu památek, muzeí, kulturních a sportovních zařízení Olomoucka zadarmo, nebo s výraznou slevou včetně městské hromadné dopravy. Velkou atrakcí je vedle procházky městskou památkovou rezervací Olomouc s barokním sloupem Nejsvětější Trojice a souborem kašen též komplex zámku v Kroměříži s jeho zahradami zapsanými v seznamu UNESCO, pohádkový hrad Bouzov, krasová jeskyně v Javoříčku či zoologická zahrada na Sv. Kopečku. Bohatý program doplňují autobusové výjezdy po Hané s dalšími přírodními, historickými, uměleckými a folklórními zajímavostmi. Podle ohlasu a hodnocení účastníků se základna líbila, a tak připravujeme další ročníky.

Jiří MICHAL

EZ – Jilemnice – brána Krkonoš

Poděkování patří neúnavnému organizátorovi základny EXOD a jejímu vedoucímu panu Mgr. Zdeňku Zuzánkovi, který se svojí manželkou základnu Jilemnice – brána Krkonoš vedl od roku 1971 do roku 2012, tedy neuvěřitelných 41 let.

V programu především turisticky zaměřené základny se chodilo hlavně pěšky,

postupem doby se přidávaly i autokarové výlety, to aby se stihl pestrý a bohatý program: Benecko, Žalý, Zlaté návrší, pramen Labe, Růžencina zahrádka, Špindlerův Mlýn, Harrachov, Pec pod Sněžkou,

Sněžka, muzeum v Jilemnici a ve Vrchlabí, Památník Zapadlých vlastenců v Pasekách, Muzeum skla v Harrachově a další zajímavá místa.

Manželé ZUZÁNKOVÍ

„Krásné chvíle při Exodu rozplynuly se jak sen, kdo stál tady u jich zrodu, od nás budiž pochválen!
Nádherné ty hory naše, od Sněžky přes Violík,
šlapali jsme v každém čase, Exodu buď za to dík.“
(z kroniky ročník 1979)

EZ – Hostýnské vrchy – Tesák

Na východě Moravy je mnoho zajímavých míst, která turisté ještě neobjevili. Patří k nim i Hostýnské vrchy. Nejsou nijak moc vysoké, ale z hanácké

to Bystřice pod Hostýnem, od roku 1991 pak chata jménem Slovan uprostřed lesů a hor na Tesáku, na křižovatce turistických tras a silniční trasy přes hory.

roviny ční dosti výrazně. Neznalí kraje se ptají, co že je to za stavbu na tom jednom kopci, je to hrad nebo zámek? Posléze se dozví, že je to chrám, nejvýše položené poutní místo na Moravě a že ta hora se nazývá Hostýn. Po ní je pojmenováno celé pohoří – Hostýnské vrchy. Světové ani národní dějiny tento kraj nevytvářel, přesto je tu řada lokalit hodných navštívení. A proto od roku 1973 jsou sídlem jedné z celostátních základů EXOD. V letech 1973 – 1989 byla východiskem a místem ubytování účastníků jedné z bran do Valašska, mės-

Nápad založit základnu Exodu na Bystřicku a do tohoto kraje přivést kolegy – učitele měl ředitel Josef Barbořík, vedoucími a hlavními průvodci kolegů byli učitelé z Bystřice Zdeněk Doležel a Otto Prošek, později mladší pokračovatelé Jan Maťa a Vojtěch Zicháček, a to pod křídly ZV ROH Výchovného ústavu mládeže. Po změně politických poměrů v roce 1990 základnu nikdo nezorganizoval. Další rok se iniciativy chopili učitelé z holešovského gymnázia Eva Zavadilová a Karel Zahradník, organizátorem se stává ZO ČMOS PŠ Gymnázia

Ladislava Jaroše Holešov a tento stav trvá do současnosti. V letech 2003 – 2006 jsme pořádali základnu pro cykloturisty s ubytováním v Bystřici pod Hostýnem. Na kolech jsme vyjžděli do hanáckých rovin i valašských kopců, proto základna měla název Na rozhraní Valašska a Hané.

Co náš kraj nabízí? V první řadě nenáročné turistické trasy vhodné pro všechny věkové kategorie, hodně lesů, někdy taky houby, poznatky o přírodě předkládané lesníkem ze Správy Lesů ČR, střípky z místní historie od valašského povstání v době třicetileté války až po partyzánské hnutí, legendy o Tatarech na Hostýně a významu tohoto vrcholu pro věřící, turisty i podnikatele. Putování zavede účastníky do podhůří, kde pulzuje život – výroba ohý-

baného nábytku, koňských postrojů a gobelínů, vesnička SOS, zámek a zahrady ze seznamu UNESCO, lázně, propast a aragonitové jeskyňe, zřícenina hradu, židovské památky, venkovská muzea, osobnosti kraje. To se nachází v sídlech s názvy Hošťálková, Bystřice pod Hostýnem, Valašské Meziříčí, Těplice nad Bečvou, Holešov, Helfštýn, Kroměříž, Rusava, Chvalčov. Někam se dojde pěšky, na jiná místa nás dopraví vlak nebo autobus. Osm dnů na poznávání je málo, kraj okolo Hostýna nabízí mnohem víc. Programy dřívějších základů zavedly účastníky také do Zlína, do ZOO Lešná a na hrad Lukov, do výroby slivovice ve Vizovicích, někdy také do rožnovského skanzenu nebo na Vsetín.

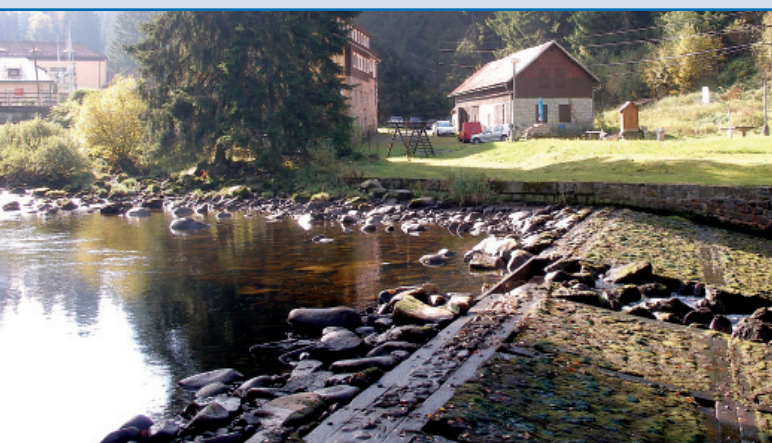
Karel ZAHRADNÍK

EZ – České Budějovice – jižní Čechy

V roce 1980 okresní EXOD v Bruntále uvedl v nabídce pro své členy poprvé týdenní zájezd

do Českých Budějovic. Zájezd měl ihned velký úspěch. Pro horaly z Jeseníků se rázem stal rovinatý Jihočeský

kraj s rybníky velmi přitažlivý. Oblast jižních Čech nabízí nejen překrásnou přírodu, ale i velké množství památek. Je zde osm chráněných městských památkových rezervací – České Budějovice, Český Krumlov, Domažlice, Jindřichův Hradec, Slavonice, Písek, Tábor a Třeboň. Zájem byl tak velký, že o prázdninách byly vždy pořádány dva zájezdy. A tak jsme v roce 1990 přistoupili k organizaci celostátní základny EXOD pod názvem České Budějovice – jižní Čechy. Díky dobře zvolenému programu, který byl doplněn návštěvou je-

dinečného divadla s otáčivým jevištěm v České Krumlově, exkurzemi do pivovaru Budvar, Liry, Hartmunda, porcelánky v Hrdějovicích a zajímavou návštěvou JET Temelín a dále navíc ještě dvěma výjezdy do Pasova a Solné komory, se stala základna jednou z nejžádanějších. Vedoucí základny Josef Dolek z Krnova a Ing. Jan Beran z Vrbna pod Pradědem se každý rok setkávají se zájmem, který několikanásobně překonává kapacitu základny a je příslibem pro další činnost a pokračování základny.

Jan BERAN

EZ – Hrady a zámky Hořovic

Základna původně vznikla s názvem „Podbrdsko“. Ubytování účastníků v chatkách kempu Kocábka u rybníka Červený, na hranici vojenských lesů, bylo nepochybně dobrou volbou vedoucího základny Františka Štycha v roce 1995. Neúnavný organizátor základny a člen komise EXOD při ČMOS PŠ si nedal pokoje při odchodu do důchodu a po přestěhování z Moravy do svého rodiště ihned v následujícím roce připravil základnu, která seznamuje účastníky s místními pamětihodnostmi a historií regionu Komárova a okolí. Později rozšířil program o Příbramsko, Křivoklátsko a Dobříš, ale také Dobřív, Mrtník nebo Strž. Základny měly vždy různá zaměření na historii, místní vý-

znamné osobnosti a zajímavé objekty.

V roce 2009 se změnou majitele kempu se základna stěhuje do Hořovic, kde do-

stává svůj současný název. Program neustále láká nové účastníky s nabídkou hradů a zámků Žebrák, Točnick, Zbiroh, Hořovice, Křivoklát,

Karlštejn, Dobříš a dalšími, současně ve spojení s historií hutnictví a hornictví v místě základny.

J. Zika

EZ – Česko-saské Švýcarsko

Základna se poprvé uskutečnila v roce 1997. Hned od začátku se na její organizaci podílela Oblastní rada Českomoravského odborového svazu pracovníků školství v Děčíně, která ji organizuje dodnes. Impulzem zrodu základny byl pocit, že je naší povinností podělit se o krásy této oblasti s ostatními kolegy učiteli a jejich rodinami. Dnes po téměř 13 letech můžeme konstatovat, že naše rozhodnutí bylo správné,

protože ohlasy účastníků jsou velmi kladné, dokonce se nám někteří účastníci vrací.

Původní ubytování účastníků v prvních letech základny bylo zajišťováno v Domově mládeže v Benešově nad Ploučnicí a od roku 2000 využíváme k ubytování a stravování služeb Domova mládeže při VOŠ a SPŠ strojní, stavební a dopravní v Děčíně, který v současné době po celkové rekonstrukci snese ta nejprísnejší kritéria a poskytuje velmi mo-

derní a pohodlné ubytování.

Za dobu trvání základny prošlo jednotlivými ročníky na 650 účastníků nejen z České republiky, ale i ze sousedního Slovenska.

V programu najdete především pěší výlety po nejmladším národním parku v České republice na Pravčickou bránu, soutěsky Hřensko, Děčínský Sněžník, Tiské stěny, projedete se lodí kaňonem řeky Labe mezi Děčínem a Hřenskem, na skok zajede-

te i do zahraničního Saska, kde navštívíte hlavní město Drážďany s jeho památkami, největší pevnost Königstein a jednu z největších turistických atrakcí Národního parku Saské Švýcarsko Bastei.

Kromě krásných zážitků se určitě dozvíte i spoustu zajímavostí, vyzkoušíte si i fyzickou kondici. Při výšlapech na Pravčickou bránu a Děčínský Sněžník pořádně protáhnete tělo. Ale stojí to za to!

Milena ELIÁŠOVÁ

EZ – Cheb a okolí

Karlovarsko, nejzápadnější kraj naší republiky, bylo ještě před dvaceti lety protkáno hustou sítí základen EXOD. Jen v Karlových Varech byly registrovány čtyři základny různých organizátorů (ZO DM Karlovy Vary, ZŠ Lipník nad Bečvou, Dřevohostice a Krnov). Turisticky zaměřené základny se pak soustředily na Krušné hory (G Karlovy Vary) a Západní Krušnohoří (OROS Sokolov). Lázeňství západních Čech mapovaly domácí základny ve Františkových Lázních a Chebu. Dnes již ale neexistuje ani jedna z nich. V roce 1992 založila základnu v Chebu paní Jarmila Němcová ze ZŠ Krnov s mými průvodcovskými službami, která ji organizovala do roku 2004, kdy jsem ji organizačně a lektorsky převzal já, a tak je dodnes jedinou aktivní celostátní základnou EXOD v Karlovarském kraji. Blýská se ale na lepší časy, protože pro sezónu 2013 je plánována obnova základny Cheb a západočeské lázně organizátorem panem Plachým a OR ČMOS PŠ Cheb s obdobným programem, jako má stávající základna Cheb a okolí.

Příhraniční oblast Karlovarska skýtá mnoho možností pro vytvoření pestrého

programu základny, a proto je každoročně plně obsazena účastníky z celých Čech a Slovenska, nejpočetnější klientela bývá však z Moravy. Největší zastoupení mají lidé dříve narození, kteří sem jezdí nejen poznávat nové zají-

mavosti, ale i nostalgicky vzpomínat na své dřívější lázeňské pobyty. Velkou výhodou je pohodlná vlastní autobusová doprava z Olomouce až do Chebu a zpět, také každodenní výlety po okolí města, které jsou fyzicky nenáročné. Kvalitní ubytovací a stravovací služby nám zde poskytuje ISŠ Cheb.

Mimo vlastní prohlídku pamětihodností města Chebu máme v plánu návštěvu lázeňského trojúhelníku Karlovy Vary – Mariánské Lázně –

Františkovy Lázně. Metternichovo letní sídlo na zámku Kynžvart, relikvíář sv. Maurice, druhá nejceněnější památka u nás, na zámku Bečov, město a hrad Loket, pohraniční hrádka Vildštejn (Skalná) a Ostroh. Mezi zastáv-

ky patří i církevní památky, jako například poutní místa Starý Hrozenov a na německé straně Kappel s nádhernou barokní klášterní bazilikou ve Waldsasenu, klášter v Těplé a při zpáteční cestě i Kladruby. Významné přírodní lokality na Chebsku jsou poznamenány bohatou vulkanickou činností v čele s naší nejmladší sopkou Komorní hůrkou nebo rezervací SOOS, kde najdeme tzv. mofety, lidově nazývané bahenní sopky. Navštívíme také motý-

lí farmu a nádherné přírodní scenérie vrcholového rašeliníště s lesem, rybníkem a osadou tyrolského typu v Kladské na hřebeni Slavkovského lesa. Opakem pak je projížďka devastovanou krajinou v Podkrušnohoří poznamenanou povrchovými doly Sokolovského hnědouhelného revíru s kouřícími elektrárenskými komíny. Velmi populární je večerní swingový koncert pod širým nebem v Novém Drahově, kde se také seznámíme s venkovskou architekturou chebského typu a hrnčířským uměním. Velmi zajímavý je výlet do sousedního Bavorska přes pohoří Smrčiny s hlavním evropským rozvodím, dále nás tato cesta zavede do historických, univerzitních a biskupských měst Bamberku a Bayreuthu ležících tak trochu mimo hlavní turistické trasy.

I přes dvacetileté trvání, kdy se na základně EXOD v Chebu a okolí již vystřídalo skoro tisíc spokojených účastníků, je o tento krásný příhraniční region, který se velmi dynamicky rozvíjí a mění, neustále zájem a já jsem rád, že s ním mohu každoročně osobně seznamovat plný autobus pedagogů a jejich rodinných příslušníků.

Jiří MICHAL

Základny EXOD ČMOS SR

EZ – Vysoké Tatry – Tatranská Lesná

Mojí velkou láskou byla vždy Šumava. Na jaře 1967 mě však kamarádi zlákali pod stan do, pro mne tehdy neznámého, Slovenského Ráje. Byla to, jak se říká, láska na první pohled. Již od dalšího roku jsem v této překrásné lokalitě organizovala putovní tábor pro děti ze ZDS Větrní, později z Frymburka, a to nepřetržitě celých třicet let.

Svá čtrnáctidenní putování jsme si vždy zpestřili i výlety do Vysokých Tater. Shodou náhody jsem byla rovněž vyslána na Mezinárodní tábor míru do Dětského ráje v Tatranské Lesné jako sportovní vedoucí. Pozнала jsem tak velmi dobře tuto lokalitu.

Když mě v roce 1998 začalo zmáhat být celý den na trase, vařit v kotlíku pro 20 až 30 dětí, po večerce účtovat a přitom být pořád ve střehu, aby se dětem nic nestalo,

rozhodla jsem se organizovat EXOD pro dospělé.

Do penzionu ERIKA v Tatranské Lesné mě téměř před dvaceti lety přivedl Emil Mázik, dlouholetý organizátor Exodů na Slovensku. Jemu vděčím i za to, že jsem slezla v Roháčích a ve Vysokých Tatrách každý dostupný vrchol a důkladně poznala celé Vysoké Tatry.

Penzion ERIKA je zasažen na kraji lesa v krásném klidném prostředí, nedaleko Studenovodských vodopádů. Výhodou je blízká zastávka autobusů a električky. Majitelka paní Erika Meltcerová i její syn jsou vždy vstřícní ke všem přáním návštěvníků, nic není nemožné. A když se v minulých letech provedly nezbytné stavební úpravy, kterými došlo k modernizaci pokojů, není už vůbec nač si stěžovat.

Stalo se tradicí, že na každou základnu připravujeme nejméně dvě trasy: jednu

pro milovníky řetězů, vrcholů, sedel, druhou spíše rekreační – doliny a horské chaty. V záloze máme i méně náročné trasy – plesa, osady, termální koupaliště a jeskyně pro sváteční turisty. Každou trasu ale vede zkušený průvodce, v horách to jinak ani není možné.

Trasy každý rok obměňu-

jeme, pouze do Malé Studené doliny s Téryho chatou zavítáme vždy.

Celý den jsme v přírodě, obdivujeme krásu hor, nabíráme duševní sílu a večer relaxujeme u vína v družné zábavě, často s kytarou a vyprávěním.

Marie CHMELAŘOVÁ

Ohlédnutí za akcemi Exodu na Slovensku

Již tradičně se nedílnou součástí každého ročníku celostátních základen EXOD staly základny na území Slovenské republiky, které pořádají organizátoři z Českomoravského odborového svazu pra-

i náročnější turistika ve Vysokých a Nízkých Tatrách, Malé Fatře, Slovenském ráji, kde pod vedením zkušených českých vedoucích (Marie Věntusové, Marie Chmelařové,

Jany Urbánové, Aleny Berglové, Petra Suchánka, Pavla Vařejky, Jiřího Lóse a dalších) poznávají účastníci základ-

Pak jsem se začala specializovat na turistiku v horách na Slovensku. Lásku k horám, přírodě a turistice jsem zdělila po dědečkovi, spolu jsme jezdili na Slovensko od mých sedmi let. Slovensku a přírodě jsem věrná pořád, mám tam vytvořeny dobré kontakty a zázemy. Ráda se potkávám se svými známými. Z tohoto místa chci poděkovat

všem účastníkům turistických základen na Slovensku za přízeň. Těší nás milá, hřejivá slova v hodnoceních a vzpomínkách, ale především skutečnost, že se k nám jednotliví účastníci i se svými rodinami opakovaně vrací. Jsem velmi ráda, že do velké rodiny „exodáků“ patřím, a za vše moc děkuji. Je to pro mě i velká výzva i do dalších let.“

Malý výňatek ze zápisů kroniky (napsala paní Soňa Mottlová z Karviné a je to vzpomínka na základnu – To nejlepší z Oravy v roce 2012):

Zde končím svoji cestu a už nejdu dál!
Nohy mě vážně bolí, a tak loučím se zde s turistickou holí.

K autobusu se nyní budem vracet,
no, no, vždyť je nám víc než 3 x 20.

A co říci nakonec?

EXOD je a byla vždycky dobrá věc.
Kolektiv dobrý, měli jsme se fajn,

za všechnu krásu děkujeme Vám.
A co si ještě více přát?

Aby člověk člověka měl vždycky rád.

covníků školství. Nejprve se uskutečnily jako základny domácí, nyní již 20 let jezdí čeští odboráři a učitelé za oblíbenými horskými túrami do zahraničí. Každým rokem je pořádáno okolo osmi základen, jejichž cílem je pěší rekreační

den překrásnou přírodu slovenských hor.

Na své začátky zavzpomínala paní Marie Věntusová:

„Do komise EXOD v Opavě jsem se dostala v 80. letech, původně jsem organizovala základnu Opavsko a další okresní akce EXOD.

Českomoravský odborový svaz pracovníků školství je tu pro vás

Historie odborů v našich zemích sahá až do druhé poloviny 19. století. Soudobé odborové hnutí navázalo na své starší tradice. Nepominutelnou součástí dějin českého národa jsou totiž odbory více než 130 let. Na začátku roku 1990 vznikl Českomoravský odborový svaz pracovníků školství. ČTK o jeho vzniku informovala takto:

„Všichni učitelé základních, středních i vysokých škol, ale také školníci, kuchařky ze školních jídelen, prostě všichni čeští a moravští pracovníci ve školství mají od dnešního dne svůj vlastní odborový svaz. Rozhodlo o tom na ustavujícím sjezdu v Praze 848 delegátů. Dnešní den se tak zároveň stal i posledním dnem dosavadní odborové organizace pracovníků školství a vědy.“

„Sjezd kromě nových stanov schválil i organizační strukturu a další dokumenty. Dále zvolil 18členný výkonný orgán – Radu ČMOS pracovníků školství, v níž

jsou zastoupeni představitelé všech profesních sekcí. Jejím předsedou se stal středoškolský učitel ing. Jaroslav Rössler.“

(ČTK 18. února 1990)

Českomoravský odborový svaz pracovníků školství je od doby svého vzniku profesním odborovým svazem, který sdružuje zejména zaměstnance ve školství, důchodce a nezaměstnané, kteří ve školství pracovali, a to bez rozdílu politické příslušnosti, národnosti, náboženství, rasy a pohlaví.

Českomoravský odborový svaz pracovníků školství je občanské sdružení, jehož oblasti zájmu jsou zároveň oblasti zájmu zaměstnanců, kteří však samostat-

ně nemají šanci ovlivnit zaměstnavatele, popřípadě orgány veřejné správy a samosprávy.

Mezi hlavní poslání Českomoravského odborového svazu pracovníků školství patří obhajování práv členů svazu a prosazování jejich oprávněných ekonomických, sociálních, pracovních a profesních požadavků vůči státním a samosprávným orgánům, organizacím a zaměstnavatelům. Důležitou činností odborů je i účast v legislativních procesech a prosazování návrhů směřujících k naplňování cílů odborového svazu. ČMOS pracovníků školství poskytuje svým členům právní pomoc a poradenství zejména v pracovních

právních vztazích. Jeho odborníci zpracovávají analýzy a prognózy, vykonávají kontrolní činnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Staňte se i Vy členem Českomoravského odborového svazu pracovníků školství!

Jen jako člen odborové organizace můžete uplatňovat svoje požadavky a potřeby při kolektivním vyjednávání, ovlivňovat pracovní a mzdové podmínky na pracovišti.

Jen tak můžete získat bezplatnou právní pomoc, včetně zastoupení před soudem v pracovních právních sporech se zaměstnavatelem. Jen jako člen svazu se můžete spolupodílet na formulování stanovisek k legislativním normám a být pravidelně informován o financování a školské politice na úrovni krajské i celostátní.

Jen početně silná organizace má šanci uspět při prosazování svých zájmů a potřeb.

